

Příklady táhnou – i manželské

**Skripta pro společenství manželů
a seniorů 2018**

MUDr. Jitka Krausová OV

Obsah

Úvod: Příklady táhnou – i manželské.....	3
Praktický návod k použití.....	4
<i>leden</i>	
Proměna vzteklouna aneb Do boje! – ct. Alberto Capellan ZUAZO.....	5
<i>únor</i>	
Ministr podle sv. Františka – František NOSEK.....	9
<i>březen</i>	
Mučednice života – SB Mariacristina Cella MOCELIN.....	14
<i>duben</i>	
Zříkám se ducha zla – bl. Josef MAYR-NUSSER, mučedník.....	17
<i>květen</i>	
Mamma Rosa – bl. Eurosia FABRIS Barban.....	20
<i>červen</i>	
Svatost v každodenním životě – SB Francesco a Teresa Savilli UGENTI.....	24
<i>září</i>	
Paní učitelka – SB Albertina Violi ZIRONDOLI.....	28
<i>říjen</i>	
Manželství není otázkou dvou osob – ct. Jerzy CIESELSKI.....	31
<i>listopad</i>	
Matka mrtvých – Lucia Pisapia APICELLA.....	35
<i>prosinec</i>	
Tuláci lásky – SB Raoul a SB Madeleine FOLLEREAU.....	38
Příloha: Čtení na prázdniny	
<i>červenec</i>	
Medicinman z kmene Siouxů – Nicholas Black ELK.....	43
<i>srpen</i>	
Šedivá paní s papežským řádem – Marie RIEGROVÁ, roz. Palacká.....	46
Rodina a duchovní povolání aneb o kněžích a květináčích.....	49
Modlitba sv. Jana Pavla II. za povolání ke kněžství a k zasvěcenému životu.....	55

Příklady táhnou – i manželské

V roce 2015 vydalo Centrum pro rodinu skripta pro společenství s tímto názvem. Představilo se v nich 10 manželských párů, svatých laiků (bl. manželé Quattrocchi a sv. manželé Martinovi) nebo kandidátů svatosti, kráčejících spolu nejen životem, ale i na oltář. Mezitím běžel čas, v časopise Rodinný život vycházely články o dalších manželech a letos vydalo Centrum pro rodinu knihu se 110 medailony svatých či kandidátů svatosti z 20. století, z toho 26 manželských párů. A tak jsme znovu sáhli po těchto vzorech z moderní doby, vždyť stále platí, že „exempla trahunt“, příklady táhnou.

Letošní skripta pro společenství manželů a seniorů jsou uspořádaná tak trochu podle roční doby, každý měsíc má své téma, někdy ihned průhledné, jindy trochu skryté. K tomuto tématu je vybrán odpovídající příklad, příběh života svatého či kandidáta svatosti.

V roce 1853 zemřel bl. Frederik Ozanam, laik, manžel, otec, zakladatel vinceniánských konferencí, veliký pracovník křesťanské charity. Tehdy měl jeden kardinál říci: „Ano. Jeho život je život světce. Škoda jen, že se nevyhnul pasti manželství.“ Když to mnohem později uslyšel Francesco Ugenti, jeden z našich kandidátů svatosti spolu se svou manželkou, řekl na to vtipně: „Nevěděl jsem, že náš Pán ustanovil šest svátostí a jednu past.“ Ne, manželství není past, i když se tak někdy může zdát, ale svátost a cesta svatosti.

Kéž tyto příběhy pomohou na životní cestě k svatosti manželům ve společenstvích či seniorům nebo i těm, kdo je budou číst individuálně.

MUDr. Jitka Krausová OV

Maria, Královno rodin, oroduj za naše rodiny!

Svatý Josefe, hlavo Svaté rodiny, vypros nám dobré manžele a otce!

Svatá Anno a svatý Jáchyme, orodujte za naše rodiny, zvláště za prarodiče.

Praktický návod k použití

Každé měsíční téma je dokresleno jedním svatým nebo kandidátem svatosti, laikem, který žil v manželství, a to v moderní době, ve 20. století. Dvakrát je to manželská dvojice, kráčející společně směrem na oltář. Je vhodné přečíst si téma předem před setkáním, seznámit se s dotyčným a téma může tiše zrát v naší hloubi.

Jako pomůcka jsou po tématu uvedeny otázky a podněty k zamyšlení. Některé jsou určeny jen pro soukromé individuální rozjímání, jiné jsou určeny pro manžele nebo pro seniory nebo vůbec pro všechny. Samozřejmě může vzniknout diskuse nebo se objeví jiné otázky a podněty podle složení společenství. Vše je jen pomůcka, kterou společenství může využít, a nemusí. Stejně tak podnět pro modlitbu vlastními slovy. Ta většinou bude vycházet už z předchozích otázek a podnětů. Na závěr je vhodné se sjednotit ve společné modlitbě. Opět lze využít nabídku zde nebo se některé společenství sjednotí na desátku růžence či korunce k Božímu milosrdenství atd.

Témata jsou na deset měsíců. Pro ty, kdo chtějí, je v příloze připraveno čtení na prázdniny – téma na červenec a na srpen s využitím exotického kandidáta svatosti z kmene Siouxů a pak dámy z naší historie s papežským vyznamenáním. U těchto témat jsou pro zájemce též otázky, podněty, ale už ne společná modlitba, předpokládá se soukromé čtení. Samozřejmě ale lze číst v malém společenství či v rodině.

Do přílohy je zařazeno také zamyšlení nad rodinou a duchovním povoláním, což je novinářsky řečeno „palčivá aktuální otázka“.

Technické poznámky:

V textu se budete potkávat s výrazy:

BS – služebník, služebnice Boží – titul pro věřícího od určitého stupně procesu k blahořečení;

ct. – ctihodný – titul pro kandidáta po vydání dekretu o heroických ctnostech, tedy že dotyčný měl ctnosti ve vysokém hrdinském stupni. Pak se už jen čeká na zázrak 😊, aby mohl být blahořečen;

DP – diecézní proces – diecézní fáze procesu blahořečení.

Proměna vzteklouna aneb Do boje!

ct. **Alberto Capellan ZUAZO** (čti Kapelan Zuazo)

7. 8. 1888 – 24. 2. 1965

Leden je měsíc předsevzetí. Nový rok je před námi jako výzva a mnozí z nás by se během něho rádi změnili. (Zhubli? Zlepšili kondičku? Naučili se konečně angličtinu? Víc se věnovali dětem? Dodělali to či ono? Našli si čas číst Písmo či modlit se? Odvykli od nějakého zlovyku? Změnili se k dobru?) Hmm, ale mnoho z nás brzy rezignuje, že to už zkoušeli a stejně se „nic moc nezměním“. Tak co s tím?

Alberto se narodil v Santo Domingo de la Calzada v provincii La Rioja v severním Španělsku. La Rioja patří historicky ke Kastilii a je to známá vinařská oblast. Santo Domingo de la Calzada leží na břehu říčky. Je to jedno z nejstarších míst na poutní cestě do Compostely, kde zakladatel městečka vybudoval útulek pro poutníky; možná někdo z českých poutníků městečkem procházel. Albertovi rodiče byli sice katolíci, ale rozhodně nebyli vzorně praktikující. Alberto v dětství chodil na náboženství i ministroval, ale nedostal živý příklad skutečné víry doma.

Vyrostl z něho pěkný mladík, pracovitý a bystrý. Byl zemědělec, neúnavný pracovník, čestný, se smyslem pro spravedlnost pro všechny. Ale zároveň měl tvrdou, impulzivní povahu, jakmile věci nešly po jeho, nastaly výbuchy vzteku s klením, nadávkami a někdy i násilím. Byl velkým fanouškem býčích zápasů a po zápasech docházelo i k násilí – jako jinde u fotbalových fanoušků. Rád tančil, bavil se, flirtoval a měl krátká milostná dobrodružství. Když prohýřil peníze, dávala mu je matka, a když už nedala, vzal prostě pytel obilí z hospodářství a prodal jej. Nu pěkná partie, že? Ve svých 16 se zamiloval do Isabel Arenas Mahave, obdivované místní krásky. Jeho láska hraničila téměř s posedlostí.

Isabel si ho nakonec vzala po pěti letech dvoření, svatba byla 30. 6. 1909. A neměla to s ním lehké. Dokázal udělat výbuch i své milované nevěstě na svatbě jen kvůli koláčku. Měli spolu osm dětí. Jestli se jako oficiální datum Albertovy konverze udává leden 1919, je třeba říci, že to začalo mnohem dřív – svatbou. Cherchez la femme, za vším hledej ženu, tady platí. Isabel svou přívětivou, milou povahou a oddanou,

starostlivou láskou pracovala zevně na jeho proměně a vnitřně tiše modlitbou a skutky pokání. Alberto nejprve začal chodit pravidelně do kostela, vlastně proto, aby udělal radost manželce, kterou přes svoji povahu miloval. Cesta k opravdové víře trvala deset let. Posledním impulzem byl katechismus, který mu půjčil soused. Dobrá kniha v čas správný, biblicky řečeno v čas příhodný – kairos, dokáže divy (vidíme i při obrácení sv. Ignáce, Edith Stein). Alberto dospěl k opravdové konverzi od tradiční víry venkovského obyvatelstva k opravdové žité víře v lednu 1919.

Byla to dramatická změna. Nic ve víře už jen tak, jen napůl! Sám prohlásil o své konverzi: „Chybělo mi něco, co by mne udělalo šťastným. Co? Jednoduše Bůh, Bůh byl se mnou, ale já s ním nebyl. Moje srdce se dívalo na zemi, k nebi jen málo. To bylo to tajemství.“ Teď štěstí nalezl. Přímo se zamiloval do Eucharistie. Každý den chodil na mši svatou a stal se členem Noční adorace, měl na kontě 660 nocí adorace. Sám organizoval adorace, byl 15 let předsedou a nakonec veteránem, čestným členem ve stáří. Stal se také františkánským terciářem. Miloval Pannu Marii a denně se modlil růženec. Zvláštní význam pro něj měla modlitba Anděl Páně. Modlil se ji nejen 3× denně, ale kdekoliv, třeba na ulici a zval kolemjdoucí, aby se k modlitbě připojili. Byl to jeho apoštolát. Víra dávala nyní všemu v jeho životě jinou hodnotu – ať to bylo manželství, výchova dětí, práce na poli.

Víra ho také brzy vedla k velkodušné lásce k potřebným a k apoštolátu. Nejprve vytvořil útočiště pro bezdomovce, nocležnu ze své vlastní stodoly, pak roku 1928 postavil pro ně sám ze svých prostředků na svém pozemku útulek. Ujal se těch, kteří si za to většinou mohli sami, jak si mysleli ostatní – což možná byla pravda, ale ostatní z toho vyvozovali, že takovým není třeba pomáhat. Alberto to viděl jinak, prostě potřebovali pomoc. Říkával: „Láska k Bohu a k bližnímu je jednoduchá poučka.“ A také: „Kolikrát jsem měl velkou radost, když jsem nesl Krista na zádech v osobě chudého.“ Snažil se nejen dávat, ale dávat s jemností. V zimě otevřel dům pastýřům a učil je základy čtení, psaní, počtů; většina byla analfabety. Často chodil pomáhat do domů chudých.

Kam se poděl ten vztekloun?! Alberto ztichl, vážil slova. Cožpak se dá povaha změnit z okamžiku na okamžik? Ne. POZOR! Ani jeho povaha se nezměnila z hodiny na hodinu. Rozhodnutí bylo rychlé, ale stálo ho to dlouhý tvrdý boj s vlastní povahou, než se nové ctnosti staly jeho druhou přirozeností. Ctnost je návyk na konání dobra v určitém směru, jakýsi dobro-zvyk. K některému návyku máme ve své povaze spíš předpoklady, k jinému ne a musíme ho těžce získat. Jeden čin ještě není ctnost, ale zasévej činy znovu a znovu, vytrvale, zalévej modlitbou a sklidiš ctnost. Tahle kytička ale nevyroste za týden ani za měsíc! Alberto určitě při tom také jako každý člověk

často, hlavně zpočátku, selhal a začínal stále znovu, ale nenechal se odradit a čerpal sílu k dalšímu boji v modlitbě.

Ve své milované manželce, šťastné z jeho obrácení, i v celé rodině měl při své proměně oporu. Jeho rodina se podílela na všem jeho konání, neříkala: dost, to je už bláznovství. Syn Gerardo se nadchl pro Krista a stal knězem a misionářem v Africe, což byla velká radost pro oba rodiče. Kolikrát asi otec při noční adoraci prosil o kněžská povolání. V posledních letech trpěl Alberto srdečními obtížemi a nakonec v 77 letech roku 1965 zemřel na infarkt. Jeho syn kněz řekl: „... můj otec věděl, že Bůh je milosrdný, moudrý přítel. (...) od doby své proměny byl věrný své odevzdanosti, růženci, modlitbě Anděl Páně a noční adoraci.“

DP proběhl v letech 1983–1986 a v dubnu 1998 byl vydán dekret o heroických ctnostech.

Otázky a podněty k zamyšlení:

- ★ spíš pro osobní individuální zamyšlení pro všechny bez ohledu na věk: Prošel jsem nějakou proměnou ve svém osobním životě? Konverzí ohledně víry, konverzí z nevíry nebo z víry povrchní na hlubinu? Co bylo spouštěčem a co pozadím, které připravovalo proměnu? (Někdy o pozadí nevíme, dozvíme se mnohem později, že se třeba modlila vzdálená příbuzná apod., někdy se dozvíme až na věčnosti.)
- ★ pro všechny: Víím, že je život křesťana boj? Jaké jsou negativní rysy mé povahy? Jak s nimi vedu boj? Jsem vytrvalý, začínám stále znovu? Kde čerpám sílu k tomuto boji?
- ★ pro seniory zvláště: Víím, že boj nekončí ani ve stáří?
- ★ Jak si vzájemně jako manželé pomáháme při svém boji?
- ★ a malé doporučení dobrého návodu k boji: Kniha Marka Domese a Juraje Hajkovského *Drakobijce: Moje cesta* (KNA), určeno pro kluky od 9 let, vyzkoušeno také pro dospělé kluky i dámy, sepsáno v Hnutí otců a synů na Slovensku.

Modlitba vlastními slovy:

Obraťme se k Bohu s prosbou o sebepoznání a sílu na duchovní cestě. Odevzdejme mu svá předsevzetí a plány.

Společná modlitba:

Dobrý Bože, Otče nás všech,

na počátku nového roku Tě prosíme o dar víry, naděje, lásky a o dary moudrosti a síly k pravdivému poznání sebe sama a k vytrvalému duchovnímu boji. Dej nám, prosíme, pokoru a sílu vždy znovu vstát, naslouchat vnuknutí Ducha Svatého a jít dál bojovat, abychom tě vždy mohli chválit oddaným srdcem v Duchu Svatém skrze Krista, našeho Pána.

Maria, Nevěsto Ducha Svatého, oroduj za nás.

Svatý Michaeli, archanděli, braň nás v boji proti zlobě a úkladům ďáblovým. Kníže nebeského vojska, svrhni božskou mocí do pekelné propasti satana a zlé duchy, kteří usilují o zkázu duší. Amen.

Ministr podle sv. Františka

František NOSEK

26. 4. 1886 – 17. 4. 1935

Tak v tomto měsíci máme už i po volbě prezidenta, (loni na podzim parlamentu) a letos na podzim nás čekají komunální volby. Možná se některým už ani moc nechce chodit k volbám, jsou znechucení. Křesťan má ale povinnosti i v občanském životě. Apoštol Pavel ne nadarmo vyzýval, aby se konaly modlitby za vládce (1 Tim 2,1–2), a to nebyli křesťanství naklonění vládcové! Mezi svatými a kandidáty svatosti jsou v moderní době i politikové, jak komunální, tak vrcholní (Castagneti, Modugno, Gasperi, Moro, Silva, Michelet, Vanier...). Jednoho máme i u nás.

František se narodil v Chrudimi v rodině vyššího úředníka finanční stráže a měl o 8 let mladší sestru. Pro otcovu službu se častěji stěhovali. Rodiče byli opravdově věřící a přísnější. Atmosféru rodiny vykresluje příhoda, kdy umírající otec očekával poslední pomazání v slavnostní uniformě u stolu. Otec zemřel, když měl František 10 let. Matka se pak přestěhovala do Chrudimi, kde František studoval na gymnáziu až do maturity. Od malička trpěl astmatem, později se zjistilo, že měl alergie na plísň. Matka ho ale jako nemocného sirotka nerozmazlovala, naopak. Nesnesla ani dvojku na vysvědčení. František byl vážnější, uzavřenější povahy, velmi pilný. I o prázdninách měl několikahodinový denní studijní rozvrh. V rodině žila také schovanka Anička, Anna Kubešová z Čekova na Chrudimsku, která byla do rodiny přijata jako sirotek v 8 letech. Byla starší než František.

V roce 1905 nastoupil František do Prahy na studium práv. Nestrhne Praha a studentský život venkovského, přísně dosud vedeného mladíka? Ne, věnoval se studiu a toužil po tom, stát se národohospodářem a univerzitním profesorem. Tichý a přece odvážný, když se postavil davu studentů, kteří stávkovali, a zůstal na přednášce. Nálepka stávkokaz ho pak doprovázela. V roce 1910 se stal doktorem práv a byl zaměstnán u finančního ředitelství. Připravoval se na univerzitní dráhu dalším studiem. Mezitím se zapojil do katolické České ligy akademické, přednášel, psal články zejména o sociálních otázkách. Jejich byt (bydlel s rodinou v Praze) sloužil jako první útulek chudým

studentům zejména z Vysočiny, než pro ně dr. Nosek našel něco jiného. Založil také Studentský pomocný fond, pro nějž musel doslova žebrať.

Od roku 1912 jezdila celá rodina na letní byt do Poříčí nad Sázavou, ženy tam trávily celé léto, František přijížděl na neděli nebo když pro „vedřiny“ byl uzavřen úřad. Tak to bývalo tehdy zvykem. Jeho matka onemocněla a slábla. Schovanka Anna se o ni pečlivě starala, dokonce ji poslední rok života nosila na zádech na vzduch až do její smrti roku 1916. Po matčině smrti byl František rok v cizině na studiích.

Po návratu požádal Annu o ruku. Vzal si chudou, prostou a starší ženu, ačkoliv by jistě našel „lepší“ partii a mohl se jako doktor práv přičlenit do zámožné rodiny. Jeho Anička ale byla nejlepší. Říkal, že si ji vzal pro její ušlechtilé srdce. Jejich blízký přítel svědčil: „Takový soulad a takovou vzájemnou lásku a úctu jsem v žádné rodině neviděl a ani nevidím.“ Svatba byla 21. 8. 1917 v kostele v Poříčí. V roce 1923 se narodila dcerka Anuška a 1924 syn Fanoušek. Tatínek jezdil i s kočárkem, což nebylo ještě běžné. S manželkou chodili na procházky spojené s růžencem. Často četli z životopisů svatých, zejména pak dětem večer před spaním. Život doma byl prostý.

A přišla první republika. Stržení mariánského sloupu a protikatolické hnutí Pryč od Říma se Františka těžce dotýkalo. Na obnovu sloupu věnoval i zlaté hodinky po otci. Situace první republiky s Masarykovým „katolíci budou mít tolik práv, kolik si jich vybojují“ dovedla Františka, jinak apolitického člověka, který ani nečetl noviny, do politiky. Stal se členem lidové strany Mons. Šrámka a za ni pak dlouholetým poslancem. V letech 1924–1929 byl ministrem, krátce vnitra a pak ministrem pošt. Politiku bral jako službu, nepolitikařil. Série článků v Poutníkově ročníku 2005 to dobře vystihuje názvem „Politik, který nelhal“. Dr. Nosek byl přátelský, ochotný poradit, sdílet své znalosti, slušný, ale odmítal měnit pravdu, sledovat jiný zájem než zájem lidu v souladu se zájmem Božím. Radil: „Především je třeba se naučit rozeznávat dobré od zlého. Druhou zásadou je: jak mluvím, tak jednám.“ „Pokušení, jak by se dalo těžit z funkce, je třeba zahnat předem jako velezrádný útok na základy státu. Rozhodně je třeba odmítnout dnešní způsoby agitace: lhát a slibovat. Při dobré agitaci se nemusí mnoho mluvit. Stačí, když se svědomitě plní příkaz... a bližního svého jako sebe samého.“ Jako politik stál v pozadí za mnoha díly, někdy velmi obtížnými, jako za sanací krachujícího Svazu hospodářských družstev. Zakládal peněžní ústavy, např. Ústřední záložnu lidovou s heslem: „Vkladatelům jistota, dlužníkům mírný úrok a z čistého zisku také něco pro Pána Boha.“ Založil katolickou školskou kancelář pro právní pomoc při diskriminaci katolíků ve školství. To už také tehdy bylo. I jako ministr zůstal osobně skromný,

neměnil se. Zdravil první, otevíral dveře, sám si zařizoval maličkosti. V hotelu seděl u jednoho stolu se šoférem i služebnou. Nemyslitelně bořil sociální přehradu.

Po odchodu lidovců z vlády roku 1929 pokračoval ve snaze o dobro dál. Vždy se snažil pomáhat, jeho ochota byla pověstná. Pro staré lidi a opuštěné děti vybudoval domovy Družiny sv. Kláry na šesti místech. Snažil se jim dát i zdravý finanční základ, nebyl jen snílek. Další láskou byla mládež. Přednášel jí, rozdával při přednáškách hodnotné knihy, údajně až sto tisíc kusů, pořádal duchovní cvičení i pro dělnickou mládež a pro městskou mládež ozdravné prázdninové kolonie na venkově. Podařilo se je vybudovat na třech místech. Přitom pomáhal nenápadně i mnoha jednotlivcům. U mnoha chudých rodin zazvonila před Vánoci třeba nenápadná paní, donesla potraviny a peníze a zmizela. Když ji jednou přinutí odhalit inkognito, zjistili, že je to paní Nosková.

Jeho velikou touhou bylo vybudování kostelů na pražské periferii. Pro to sloužilo Dílo bl. Anežky Přemyslovny, založené církví už za Rakouska-Uherska. Jenže za poměrů v první republice se rozhodla církevní hierarchie dle nich finančně nebezpečný podnik zrušit a peníze převést jinam. Marně dr. Nosek poslal finanční rozklad, odpovědi seshora byly jen tři řádky se zákazem a hrozbou sankce. Pokorně se podřídil, ale pracoval sám, už bez oficiální záštity církve, jen s věřícími stejného smýšlení. Tak vznikl kostel bl. Anežky na Spořilově, vysvěcený v roce jeho smrti. Další kaple a kostely vznikaly s jeho inspirací.

František byl františkánským terciářem, jeho řeholní jméno bylo Lev. Duchovním vůdcem mu byl P. Jan Ev. Urban, OFM, který je také naším kandidátem svatosti a jehož DP byl zahájen roku 2000. Františkánská spiritualita ho formovala v jeho chudobě, prostotě, nenáročnosti, ochotě pomáhat i v sebezáporu. Rozjímal přírodu, v ní mu vše odkazovalo na Boha, na vše se díval z nadpřirozeného hlediska. Proto nechápal tehdejší rozruch kolem stigmatizované Terezie z Konnersreuthu, když kolem bylo stejně všude tolik zázraků! Denně byl s dětmi na mši svaté a přijímal. Jeho duchovní vůdce po jeho smrti prozradil, že v mladších letech měl povahové rysy, které mu kazily jeho práci i duchovní život, především „prudkost a netrpělivost v jednání s lidmi, kteří rychle nechápali jeho myšlenky, kteří se ochotně nepodrobovali jeho úsudkům, byla značná“, a „nerozlišoval věc od způsobu a prudkostí jednání někdy poškodil i věc samu“. Byl prostě člověkem. Svatý není hned od počátku dokonalá socha. Stále však duchovně rostl.

V roce 1929 zemřela jeho svobodná sestra na rakovinu. V roce 1933 na prudkou otravu zemřel desetiletý Fanoušek. Byla to těžká rána, ale věřil, že syn je v nebi

a přimlouvá se za ně. Po smrti Fanouška přijal hned do rodiny jednoho sirotka. Zanedlouho ale jeho manželka onemocněla rakovinou prsu. František se modlil, postil, ale také sháněl léky po celém světě, i tzv. kolibří jed. Nic nepomáhalo, Anna zemřela po dlouhém a velkém utrpení. Bolest ze manželčiny smrti a pak svou nemoc nesl jako smírnou oběť za hříchy národa, za kněze, za apoštolát a určité lidi zvláště, možná to byli i kolegové politici. 3. 2. 1935 jel už nachlazen na přednášku a pak vážně onemocněl. Zemřel těsně před Velikonocemi. P. Urbanovi ještě na Květnou neděli řekl: „To moje tělo už jen sotva dýchá, ale ta duše, ta duše, ta je blažená, šťastná...“ Zemřel 17. 4. 1935.

Zemřel zcela chudý, i terciářský hábit do rakve mu dal zpovědník. V pohřební řeči P. Urban vyzval: „vytrvat ve službě dobré“ po jeho příkladu. Pověst svatosti přetrvala válku a dobu socialismu. Sekulární řád františkánský podal žádost a probíhá informativní šetření, první fáze před oficiálním DP. K jeho hrobu v Poříčí se konají poutě a rok 1996 byl terciáři vyhlášen rokem dr. Noska s heslem „Služba – svědectví – evangelizace“. Odkaz dr. Noska je důležitý nejen pro ně a křesťanské politiky, finančníky, ale pro nás všechny.

Otázky a podněty k zamyšlení:

tentokrát pro všechny bez ohledu na věk a rodinný stav

- ★ Co nám osobně říká náš snad budoucí svatý? Co mne zaujalo, co pro mne může být inspirací?
- ★ Co mi říkají jeho rady? Učím se rozlišovat dobré a zlé? Mluvím, jak jedním – nebo aspoň jak bych chtěl jednat?
- ★ Modlím se za politiky? (Víc času, než na ně nadávám?) Jak zařadit přimlovu za politiky? Co modlitební adopce konkrétního politika?
- ★ pro politiky na jakékoliv úrovni: Čí zájem sleduji skutečně? Můj, náš (strany), lidu či obce, Boží? Bráním se pokušení moci, lži, politikaření, svých zájmů, korupce?
- ★ pro všechny a zvláště pro seniory: Vytrvat ve službě dobré – pro mne, pro nás – znamená nyní co?

Modlitba vlastními slovy:

Prosme o ducha moudrosti a rozlišování v oblasti politické, občanské, sociální.

Společná modlitba:

Sv. Maria, Královno Čech, Moravy a Slezska – oroduj za nás.

Sv. Josefe – oroduj za nás.

Sv. Cyrile a Metoději – orodujte za nás.

Sv. Václave – oroduj za nás.

Sv. Ludmilo – oroduj za nás.

Sv. Anežko Česká – oroduj za nás.

Sv. Zdislavo – oroduj za nás.

Sv. Hedviko – oroduj za nás.

Všichni naši svatí ochráncové – orodujte za nás.

Aby nám Kristus dal účast na svých zaslíbeních.

Modleme se: Prosíme Tě, Pane, náš Bože, ochraňuj nás pro slavné zásluhy našich ochránců, abychom zůstali vždy věrní církvi a vlasti a po tomto životě dosáhli jejich společenství v nebi. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Mučednice života

SB Mariacristina Cella MOCELIN (čti: Maria Kristina Močelin)

18. 8. 1969 – 22. 10. 1995

V březnu slavíme Vtělení Božího Syna (Zvěstování P. Marie). I v přírodě se probouzí nový život. Snad proto nejvíc sem patří svaté a kandidátky svatosti „mučednice života“, matky, které daly svůj život, aby se jejich počaté dítě mohlo narodit. Sv. Jana Beretta Molla, Chiara Corbello Petrillo, o níž u nás vyšla kniha Smrt nemá poslední slovo, Cecilia Perrín de Buide a další.

Mariacristina se narodila v Cinisello Balsamo, 70tisícovém městě blízko Milána. Měla jednoho bratra. V dětství a mládí měla na ni velký vliv oratoř, kterou vedla živá komunita sester lásky. Později na jazykovém lyceu v Miláně poznala i dcery Dona Boska. Sama se stala animátorkou v oratoři a chtěla se stát řádovou sestrou – sestrou lásky. Získala v dětství a v mládí dobrý základ života víry.

O prázdninách bývala na venkově u prarodičů z matčiny strany ve Valstagně, v malém městečku v údolí řeky Brenta v provincii Vicenza. Zde roku 1985 poznala 19letého Carla a zamilovali se. Známost probíhala na dálku 250 km v době bez mobilů, chatování a Skypu, zato korespondence byla intenzivní. Zachovala se a je z ní poznat duchovní hloubku Mariacristiny. Napsala už tehdy: „Otče, obětuji ti svou radost, aby ti zpívala chválu, své srdce, aby tě přijalo, svůj život, protože ho chceš naplnit svou vůlí.“

V roce 1987 se u ní objevil nádor, sarkom na levém stehně. Následovala operace a dlouhá chemoterapie. Je to vždy bolestné a únavné. Přesto Mariacristina dokázala brilantně odmaturovat a nastoupila na milánskou katolickou univerzitu ke studiu jazyků. Nemoc prověřila pravost Carlovy lásky, a protože se zdálo, že je nádor přemožen, začali plánovat společný život.

Svatba byla 2. 2. 1991 v Benátsku. Manželé žili v Bassano del Grappa, městě v Benátsku, v provincii Vicenza. Mariacristina nadále studovala dálkově. Nemohla ani jinak, protože už v prosinci téhož roku se narodil syn, za 18 měsíců dcera a za rok neplánovaně otěhotněla znovu. Jako by se plnila její touha mít deset dětí, o níž

mluvila před nemocí. Ale ve druhém měsíci těhotenství se objevila recidiva sarkomu. Její první myšlenka byla na počatý život, na dítě v ní. Žádala proto pouze léčbu, která neohrozí dítě, ostatní odmítla. Syn Ricardo se narodil zdravý a čilý. Teprve pak v dubnu 1994 začala léčba, ale chemoterapie nezabírala tak jako při prvním projevení nádoru, sarkom byl už příliš velký a stav se zhoršoval. Cristina toužila po zázraku uzdravení, vždyť měla tři malé děti, ale důvěřovala Bohu. „Věřím, že Bůh by nedovolil bolesti, jestliže by z toho nechtěl vytěžit dobro, skryté a tajemné, ale reálné. Věřím, že není třeba naplnit nic většího než říci: Pane, staň se tvá vůle. Věřím, že jednoho dne pochopím, co mé utrpení znamená, a budu děkovat Bohu. Věřím, že bez mé bolesti snášené s pokojem a důstojně by chyběla nějaká harmonie ve vesmíru.“ V roce 1995 musela být stále častěji a déle v nemocnici. Objevily se metastázy v plicích, nastal poslední úsek křížové cesty. Mariacristina zemřela 22. 10. 1995.

Měsíc před smrtí, 22. září napsala dopis Ricardovi, je to jakýsi její manifest na obranu života: „Drahý Ricardo, musíš vědět, že ty nejsi příčina. Pán chtěl, aby ses narodil přes všechny problémy, které byly. Táta a máma, pochop to, nebyli tehdy moc spokojeni s myšlenkou na to, čekat další dítě, protože Francesco a Lucia byli ještě velmi malí. Ale když jsme se dozvěděli, že jsi, zamilovali jsme si tě a chtěli tě celou svou silou. Pamatuji si den, kdy mně doktor řekl, že zjišťuje nádor ve slabině. Má reakce byla, že jsem několikrát opakovala: Jsem těhotná, jsem těhotná, ale já jsem těhotná, doktore. (...) Ricardo, jsi pro nás darem. Bylo to jeden večer v autě při návratu z nemocnice, kdy jsem pocítila tvé pohyby. Zdálo se, že mi říkáš: Díky mami, že chceš pro mne dobro! A jak bychom mohli jinak? Ty jsi vzácný, a když tě chráním a vidím tě, jak jsi krásný, čilý, sympatický, myslím si, že utrpení celého světa nevyváží ochranu dítěte.“

O duchovním životě Mariacristiny svědčí její deník, který si vedla od dětství. Byl vydán (italsky) s názvem Darovaný život v roce 2005. Ukazuje se v něm plně autentický život křesťanky, která se snaží následovat Krista, chápat smysl eucharistické oběti a dává svým životem odpověď na potřebu svobody, pravdy a smyslu lásky. Dosvědčuje také, že tato moderní mladá žena obětovala své utrpení za obrácení hříšníků. Co je důležitější?

„Vše je sladké, když jsem s tebou, Pane, pro mne existuje jen radost, když s tebou hovořím. (...) Jak velký dar jsou děti. Každé z nich skrývá nezměrné tajemství. (...) Pane, věřím, že chceš mé štěstí. A proto tedy! Vezmi mi vše, dej mi, co ty chceš. (...) Když tě hledám, ó můj Bože, hledám štěstí mého života.“ Carlovi napsala: „Jak bych tě chtěla milovat, stejně jako se cítím být milována Jím (...) Já a ty: společníci na cestě.“

DP byl zahájen roku 2008 a uzavřen roku 2012.

Otázky a podněty k zamyšlení:

- ★ Jaký je můj postoj k tzv. interrupci = uměle vyvolanému potratu? Vidí na mně tento postoj okolí a mé děti a vnoučata – jasný, pevný, vedený láskou, ne strachem a zákonem?
- ★ Co můžeme udělat proti zabíjení nenarozených? Je třeba pamatovat i na matky, které trpí po zabití svého dítěte. Nezapomeňme, že zde platí: Nenávid' hřích a miluj hříšníka!
- ★ pro seniory zvláště: Mysleme na příbuzné a známé, postižené tímto zlem. Zapojme se do boje se zbraní – dobrá zbraň je růženec.

Modlitba vlastními slovy:

Poděkujeme za dar života, za děti, vnoučata. Mysleme na známé či příbuzné, které podstoupily tzv. ITP, a prosme za ně o odpuštění.

Společná modlitba:

Milosrdný Bože,

děkujeme ti za všechny svaté matky, které heroicky milovaly až do krajnosti, do oběti svého života. Prosíme tě na přímluvu sv. Jany Beretty Molly a všech ostatních mučednic života o pomoc všem maminkám, které se rozhodují o životě svého dítěte, a o sílu pro otce stát skutečně po boku matkám svých dětí. Dej, ať je každé naše dítě přijato jako tvůj dar a vyznání životu a lásce.

Ježíši Kriste, který jsi prolil svou krev na kříži za hřích světa, smiluj se nad světem zalitým krví nevinných, volající do nebes.

Maria, Matko nás všech a Útočiště hříšníků, oroduj za nás.

A vyznejme podle Mariacristiny:

Otče, obětujeme ti svou radost, aby tě chválila, svá srdce, aby tě přijala, své životy, aby se v nich uskutečnila tvá vůle.

Zříkám se ducha zla

bl. **Josef MAYR-NUSSER**, mučedník

27. 12. 1910 – 24. 2. 1945

Také jste při velikonoční obnově křtu vyznávali „ano“ na otázku: „Zříkáte se tedy ducha zla a všeho, co působí a čím se pyšní?“ Každé Velikonoce obnovujeme svůj křest, to, že bytostně patříme Bohu skrze Krista. To je základ, základ, z něhož vychází život víry, lásky – svědectví křesťanského života, svědectví někdy až k mučednictví. Kam jinam by tedy patřili mučedníci než k Velikonocům? Jejich svědectví odkazuje ke Kristu na kříži a Zmrtvýchvstalému. Mezi mučedníky je mnoho laiků, manželů – i v moderní době, Španělsko, Mexiko, islámské země, Afrika, komunismus, nacismus...

Bl. Josef se narodil v Bolzanu v jižních Tyrolích v diecézi Trento. Jeho mateřštinou byla němčina. Tato oblast patřila tehdy k Rakousku- Uhersku, po první světové válce připadla v roce 1919 Itálii a podléhala silné italizaci. Dodnes je tu silná německá menšina a domluvíte se německy. Josef byl z věřící katolické rodiny. Působil ve svazu mladých katolických mužů diecéze a později se stal jeho předsedou. Měl úzký vztah s P. Josefem Ferrarim, duchovním asistentem Katolické akce, který byl později vězněn v koncentračním táboře, válku ale na rozdíl od Josefa přežil. Josef miloval svůj rodný kraj, nebyl ale nacionalista, natož nacista. Nenechal se zmást ideologií, pro něho byl rozhodující Kristus. V roce 1935 na kongresu Katolické akce řekl: „Kristus má vládnout nejen v jednotlivcích a v rodinách, Kristus má vládnout i ve státech, ve veřejném životě.“ Ukázalo se to při opci. Opce byla vynucená volební akce pro jižní Tyrolsko a oblast Ladino, kdy obyvatelé měli volit, zda optují pro Německo, anebo chtějí zůstat v italských jižních Tyrolích. Tzv. malá opce proběhla roku 1920, velká opce v letech 1939 až 1943. 85 % obyvatel volilo opci pro Německo, ale jen 75 tisíc z nich skutečně odešlo do Říše dřív, než byla celá oblast roku 1943 zabrána Němci. V kraji byl velký odpor vůči těm, kdo neoptovali pro Říši, podobně jako u nás v Sudetech. Lidé, i známí a sousedé, bývalí přátelé zblblí nacistickou ideologií jim ničili majetek, psali na domy „zrádce národa“, napadali je slovně i fyzicky. Stejně jako u nás v Sudetech. Josef volil

Itálii, tak jako 90 % kněží. Byla mu jasná protikřesťanská povaha nacismu a zapojil se i do skupiny nenásilného odboje proti fašismu.

26. 5. 1942 se oženil s Hildegard Strachovou (1907–1998). V roce 1943 se jim narodil syn Albert, který se později stal hudebním skladatelem. V roce 1944 Němci okupovali oblast a zřídili zde zvláštní území, tzv. Alpen Vorland. Josef byl povolán jako ostatní muži německé národnosti do německého vojska. Ti, kdo optovali pro Německo, museli ovšem už mnohem dřív narukovat do německé armády a mnozí už padli. Byl přidělen ke zbraním SS, prodělával výcvik a blížil se okamžik přísahy Říši a Vůdci. Josef byl přesvědčen, že je třeba víc poslouchat Boha než lidi a že je pro křesťana hříchem přísahat věrnost protikřesťanskému a člověku nepřátelskému systému. Vojenská přísaha zněla: „Přisahám při Bohu touto svatou přísahou, že Vůdci německé říše a národa, Adolfu Hitlerovi, nejvyššímu veliteli branné moci, zachovám bezpodmínečnou poslušnost...“ V dopisech manželce napsal: „Modli se za mne, Hildegardo, abych v hodině ohrožení jednal bez bázně a hněvu, jak jsem povinen před Bohem a svým svědomím. (...) To, že tebe, má nejmilejší družko, svým vyznáním v rozhodující chvíli snad uvrhnu do časného neštěstí, to mé srdce tíží nejvíc.“ Pro Hildegardu to bylo jistě velmi těžké, ale Josefa opravdu milovala a respektovala jeho svědomí. V celém Německu, tj. včetně Rakouska, ale nepočítá se tato zvláštní oblast Itálie, bylo snad jen sedm katolíků odpíračů vojenské služby, z nichž šest bylo popraveno; o evangelících nejsou údaje a jehovistů (neuznávají jakoukoliv vojenskou službu) bylo dva tisíce. Josef možná o nikom nevěděl, stejně jako bl. Franz Jägerstatter z Rakouska. Jaké to muselo být osamocení a jaká jistota svědomí!

3. 10. 1944 odmítl přísahu věrnosti Vůdci, což byl zločin „rozkladu branné moci“, a byl odsouzen do koncentračního tábora. Zemřel 24. 2. 1945 ve vagoně pro dobytek na cestě do Dachau blízko Erlangenu a tam byl i pohřben. Jako Němec, který ještě nedoputoval do koncentráku, mohl být aspoň pohřben. Po válce byly jeho ostatky převezeny do Tyrol a v roce 1963 byly uloženy u zdi kostela v Lichtensternu. Na jeho náhrobním kameni je psáno: „... zemřel, protože pro něho bylo přiznání se Kristu Králi víc než jeho život.“ DP byl otevřen v roce 2005. Biskup Bolzana jej nazval „odvážnou a nepřijemnou postavou, která následuje své vlastní svědomí, svědomí, které se řídí evangeliem a učením církve.“ 18. 3. 2017 byl v Bolzanu blahořečen spolu se svým duchovním vůdcem P. Josefem Ferrarim.

Otázky a podněty k zamyšlení:

- ✦ pro individuální zamyšlení a zpytování svědomí: Mučedníci svědomí jsou často nepříjemnými postavami. Ukazují, že tam, kde „přece to dělali všichni a nemohli jinak“, to šlo i jinak. Proto jsou nepříjemní, ať se jedná o fašismus nebo komunismus nebo i naši společnost.
- ✦ pro seniory: zpytování svědomí doby socialismu
- ✦ Jak se řídím svým svědomím? Jak ho vychovávám? S kým se radím? Kde jsem náchylný dělat kompromisy?
- ✦ Jak respektuji svědomí manžela, manželky, dětí? Jak se jim snažím pomáhat v rozlišování?
- ✦ pro seniory: Respektuji svědomí dospělých dětí, jiné generace, vnoučat? Neodmávnou třeba jejich záležitosti svědomí: „Babi, ty netřídiš odpad?!“ a jiné. V čem, v jakých důzřezích se lišíme? V čem se můžeme i my starší poučit?

Modlitba vlastními slovy:

Prosba k Duchu Svatému, abychom mu správně naslouchali, slyšeli a pak poslechli.

Společná modlitba:

Náš Spasitel Ježíš Kristus přišel, aby vydal svědectví pravdě. Oslavujme ho ve společenství s mučedníky, zabitými pro věrnost Božímu slovu a volejme:

Pane, tebe chválí zástup mučedníků.

Pro své mučedníky, kteří Ti věrně vydávali svědectví a raději podstoupili smrt než by se Ti zpronevěřili,

dej nám, Pane, pravou svobodu ducha.

Pro své mučedníky, kteří vyznali víru až k prolití krve,

dej nám, Pane, pevnou a neporušenou víru.

Pro své mučedníky, kteří na sebe vzali kříž a následovali tě,

dej nám, Pane, statečně snášet útrapy života.

Pro své mučedníky, kteří vyprali své šaty v Tvé krvi a vítězně překonali všechny nástrahy světa,

dej nám, Pane, ať zvítězíme nad každým pokušením.

Mamma Rosa

bl. Eurosia FABRIS Barban (čti: Eurozia Fabris)

27. 9. 1866 – 8. 1. 1932

Květen je měsíc naší Matky a zároveň měsíc svátku všech matek. A proto Mamma Rosa.

Eurosia se narodila v roce 1866 v Itálii v provincii Vicenza a zde strávila na venkově v Marole celý život. Rosina, jak jí říkali, byla ze sedmi dětí a rodiče byli rolníci. Chodila dva roky do základní školy a naučila se číst a psát, což byla velká výhoda v době, kdy byla v Itálii 75% negramotnost u žen. Čtení se stalo její vášní. Po celý život četla, když mohla, dobré knihy, katechismus, výtahy z Bible s komentáři pro lid, životopisy svatých, ale i Filoteu od sv. Františka Saleského. Od svých 10 let pomáhala rodičům na poli a doma mamince s domácími pracemi. Také se od své matky naučila šít. Stala se výbornou švadlenou, známou tím, že vytvářela krásné šaty pro nevěsty. Rosina byla nadaná mnoha přirozenými i nadpřirozenými dary, inteligentní, citlivá dívka, pozorná k potřebám druhých.

První svaté přijímání přijala ve 12 letech. Byl to pro ni velký den a od té doby chodila ke svatému přijímání každý sváteční den. V té době ještě nebylo zvykem každodenní přijímání, stejně jako nebylo zvykem brzké přijímání dětí, to se změnilo až za papeže sv. Pia X. od roku 1905. Jako mnoho dalších děvčat byla zapsána do Asociace dcer Mariiných ve farnosti v Marole. Její mariánskou zbožnost ovlivňovala blízkost mariánské svatyně umístěné na kopci nad Marolou. Rosinu oslovoval také Ježíš Ukřižovaný, Ježíš v Betlémě, Ježíš ve svatostánku. Uctívala Ducha Svatého. Modlila se také hodně za duše v očištění. Působila jako apoštolka ve své rodině, mezi kamarádkami ve farnosti a vyučovala děti ve farnosti katechismus. Byla hezká dívka, a tak měla dost nabídek ke sňatku, ale o manželství ještě neuvažovala, nesnila o něm jako mnohé jiné dívky.

V roce 1885 zemřela jejich mladá sousedka, která zanechala tři velmi malé dcerky, z nichž jedna zakrátko také zemřela. Zbylé dvě měly teprve 4 měsíce! a necelé dva roky. S jejich tatínkem žil jeho starý chronicky nemocný otec a nedospělý bratr; tito tři „chlapi v chalupě“ měli velmi různé povahy a často se hádali. Rosina byla situací

hluboce dojatá. Půl roku se starala o děvčátka a pečovala o pořádek v jejich domě. Pak ji Carlo, 23letý vdovec, požádal o ruku. I když se netoužila vdávat, radila se s rodiči i s farářem a oni jí poradili, aby řekla „ano“. Viděla v celé záležitosti vůli Boží, která ji volá do nového poslání. Farář později řekl: „Byl to opravdu čin heroické lásky k bližnímu.“ Obětovala se pro malé sirotky. Svatba byla 5. 5. 1886.

První dvě její vlastní děti zemřely jako velmi malé. Hledala útěchu v pouti do svatyně Madonna di Monte Berico. V modlitbě tam získala jistotu, že Bůh chce, aby byla matkou, a to mnoha dětí a z nich se tři stanou kněžími. To se splnilo. Manželé nakonec vychovali dvě dcerky z Carlova prvního manželství, devět vlastních dětí a tři další přijaté sirotky. V roce 1917 zemřela Rosinina neteř a její manžel byl na frontě. Nikdo z prarodičů se nechtěl postarat o tři malé děti, ale Eurosia a Carlo je přijali. Carlo měl velké obavy, jak se všichni užíví, jak to půjde dál, ale Rosina důvěřovala Bohu a říkala: „Odvahy, Carlo, myslíme na to, že Pán nás vidí a miluje nás, myslí na to, že nám dá vše potřebné, přijde nám jistě na pomoc, zvláště našim dětem, vždyť tolik miluje nevinost.“ Carlo sice vlastnil dobrá pole, ale jeho otec se nechal podvést a syna zapletl do těžké situace s dluhy. Oba proto museli hodně pracovat, aby uživili celou rodinu, ještě v údobí hospodářské krize. Rosina byla i kojná. Byla zároveň matkou početné rodiny, hospodyní, švadlenou a kojnou. I když byli sami chudí, snažila se dávat ještě chudším – ne peníze, ty nebyly, ale potraviny – vajíčka, mléko, polévku. Často přesvědčovala manžela, aby u nich nechal přespat pastýře a pocestné, a tak u nich skoro každou noc někdo nocoval ve stáji nebo v seníku a obvykle je také pozvala k večeři. Jedenkrát když přijali na nocleh rodinu pastýře, pomáhala ženě, která porodila dítě ve stáji – jako Panna Maria a manželé je přijali na několik dní do svého domu.

Rosina vedla ve svém domě školu šití pro dívky, kam docházelo od 8 do 15 děvčat. Potřebné chudé dívky učila i zadarmo. Učily se šít a vytvářet stříhy na šaty, ale také s nimi opakovala náboženství, formovala je k čistotě a ke křesťanskému manželství.

Rosina se sama snažila jít duchovně dál, na hlubinu. Vstoupila proto mezi františkánské terciáře. Učila se žít františkánským duchem a zvláště ji oslovovala chudoba. Svě dceři jednou řekla: „Zdá se mi, že kdybych byla bohatá, nebyla bych tak spokojená, jako jsem nyní,“ a dodala: „Také Ježíš byl chudý, a byl Pánem světa.“ Chudoba, radostnost, neuvěřitelná pracovitost, stálý zájem o chudé, potřebné – to ji vyznačovalo. Mamma Rosa, jak jí všichni říkali, se modlila a obětovala své bolesti (zejména hlavy a zubů) a také dobrovolná umrtvování za obrácení hříšníků, za kněze (nejen za své syny) a za papeže. Snášela trpělivě i špatné nálady svého muže, ke kterému se vždy chovala s úctou, a také pomluvy sousedky proměňovala v oběť Pánu.

První tři synové se rozhodli pro kněžství, dva se stali diecézními kněžími, třetí se stal františkánem. Carlo byl spokojen s kněžským povoláním synů, ale když se chtěl stát knězem i prvorozený syn, postavil se proti. Prvorozený měl jednou převzít hospodářství. I u nás na venkově to tak často bývalo. Nakonec ale synova láska ke kněžství zvítězila. Neměli ovšem peníze na to, aby jim zaplatili internát, a tak chlapci museli do gymnázia docházet daleko pěšky. Dcera z prvního Carlova manželství se stala řádovou sestrou a také syn neteře se stal řeholním bratrem – minoritou. I její nejmladší syn chtěl být knězem, ale zemřel ve 14 letech na meningitidu. Ostatní děti se rozhodly pro cestu manželství. Všechny je učila mamma Rosina, aby na kterékoli životní cestě hledali vůli Boží a chtěli spásu pro duše.

Carlo zemřel 31. května 1930, připraven na smrt a v přítomnosti své manželky. Za nějakou dobu řekla Rosina synovi Giuseppemu, už knězi: „Dnes ráno po svatém přijímání mi Ježíš dal poznat, že zemřu za 19 měsíců...“ A na podzim 1931 se projeví první příznaky revmatického zánětu kloubů, který ji upoutal na lůžko. Nenaříkala. Často říkala: „Pokud jsme během života vždy dělali své povinnosti, nemusíme mít žádný strach ze smrti.“ 1. ledna 1932 dostala těžký zápal plic a zemřela 8. ledna, obklopena dětmi a vnuky; žehnala jim, loučila se s nimi a těšila je. Poslední slova byla: „Do tvých rukou, Pane, poroučím svou duši.“

Už během pohřbu lidé říkali: „Jestli by do nebe nedošla Eurosia, pak určitě my už vůbec ne.“ Mnozí se pak chodili modlit k jejímu hrobu a prosili o její přímluvu. Ovšem když místnímu biskupovi byla doručena žádost o otevření procesu beatifikace, ten usoudil, že Eurosia byla prostě „jedna z mnoha dobrých matek“, a žádost odložil. Teprve později v roce 1975 byl proces otevřen a uzavřen 1977. Byla blahořečena 6. 11. 2005 ve Vicenze.

Otázky a podněty k zamyšlení:

společné podněty i pro seniory

- ★ Víím, že být jednou z mnoha dobrých matek, být „mamma“ je už sám o sobě úžasný titul? Platí i pro „babička“.
- ★ Jak jsem spokojen se svými ekonomickými podmínkami, třeba svým důchodem? Využívám své přirozené dary? Spoléhám na Boží prozřetelnost?
- ★ Využívám svých přirozených darů také ve službě Pánu – Rosinina škola šití a zároveň náboženství?

Modlitba vlastními slovy:

Poděkujme za své matky, babičky, všechny mateřské postavy. Prosme o dar pravého mateřství a muži o úctu k úžasnému povolání mateřství. Ženy mohou také prosit o pravé otce, vždyť dítě potřebuje oba.

Společná modlitba:

Život svatých žen zjevuje světu Boží lásku, která se projevuje na církvi, a jejich příklad a modlitby nám pomáhají. Spolu s nimi volejme:

Bože, rozpomeň se na svou církev.

Na přímluvu žen, které svatě žily v manželství,

dej své církvi, aby křesťanská manželství věrně plnila své poslání.

Na přímluvu svatých matek, které své děti nejen přivedly na svět, ale také je vedly k tobě,

daruj dětem v rodičích dobré vychovatele a vzory ve víře a lásce.

Na přímluvu svatých babiček

dej, aby prarodiče posvěcovali celé rodiny svou zbožností a modlitbou.

Na přímluvu všech svatých, kteří už hledí v nebi na tebe,

dej nám dobrou hodinu smrti a našim zemřelým radost z tvé slávy na věky.

Blahoslavená mamma Rosa, oroduj za nás.

Svatost v každodenním životě

SB Francesco a Teresa Savilli UGENTI (čti: Frančesko a Tereza Savili Udženty)

Francesco 8. 7. 1912 – 18. 11. 1998, Teresa 29. 4. 1915 – 21. 5. 1984

Červen je měsíc svěcení kněží a jáhnů. Církev zápasí už léta s nedostatkem duchovních povolání. Mezi svatými manželi a kandidáty svatosti bylo dost rodičů kněží a řeholníků. Podívejme se tedy ještě na jedny.

Oba pocházeli z italského kraje Apulie (italsky Puglia). Na mapě Itálie je Apulie pata a dolní zadní část boty, na východě je moře a na západě Apeninské pohoří. Samotný kraj je rovinatý a velmi suchý.

Francesco pocházel z rodiny, která dřív byla majetnější, lépe postavená na společenském žebříčku. Po hospodářském krachu rodině zůstaly jen zbytky pozemků a důraz na čest. Francesco byl druhorozený, jeho maminka ale zemřela, když měl 6 let. A přišla další rána – i jeho druhá matka zemřela a zanechala další dvě malé děti. Otec se snažil vynahradiť dětem mateřskou lásku a něhu, jak mohl, ale podmínky života byly tvrdé. Francesco měl pouze vesnickou dvoutřídku a pak hned nastala práce soukromého rolníka, zápas o živobytí rodiny. Vypracoval se ale na výborného odborníka v prořezávání stromů, zejména olivovníků a mandloní. Vztahy v rodině byly dobré a navíc měl několik přátel, s nimiž si zůstali blízcí celý život.

Teresa se narodila a vyrostla v blízkém Grumo Appula, v rodině řemeslníků. Její otec zpracovával a mistrovsky vyřezával dřevo a nikdy mu nechyběla práce. Teresa byla nejstarší ze čtyř dcer a měla ještě dva bratry. Rodiče byli dobří křesťané. Jako nejstarší dcera po základním vzdělání zůstala doma, pomáhala v domácnosti a s výchovou mladších sourozenců. Byla velmi temperamentní, živé, společenské a veselé děvče a opravdu hodné. Po duchovní stránce ji formovala Katolická akce. S Franceskem se poznali při tanci a byla to láska na první pohled. Jenže její rodina byla nemile překvapena, nechtěli takový sňatek. Měli lepší sociální pozici a nechtěli, aby se Teresa stala chudou venkovankou! Láska ale vydržela. Teresa si zvolila Francesca a těžký život práce a skromnosti s ním. Uprostřed války mladí využili měsíční dovolenky, kterou

Francesco dostal z fronty, a 30. 4. 1942 se vzali. Místo svatební cesty a líbánek návrat k vojenské jednotce do Turína.

Po válce přicházely děti jedno po druhém, celkem sedm. Dalo mnoho dřiny uživit rodinu a zajistit dětem i vzdělání. Ve výchově vedli děti k lásce k Bohu a k bližnímu, respektu jeden k druhému, pracovitosti, smyslu pro povinnost a jednotu rodiny. Děti rostly zapojené do Katolické akce. Rodiče sami brali posilu do života ze svátostí, modlitby, života ve farnosti. Teresa byla duší domu, stále si uchovávala úsměv a jejich dům byl opravdu „domem radosti“, jak zní titul jedné knihy o nich. Francesco byl vážnější povahy, vždy přesný, náročný na sebe i na druhé. Později se přestěhovali do Grumo Appula blízko domu Teresiných rodičů, protože Francesco vyhrál konkurz na zaměstnání akvaduktu. Apulijský akvadukt patří k největším stavbám 20. století v Itálii. Jeho stavba byla zahájena v roce 1906 a celé dílo bylo dokončeno až roku 1939. Akvadukt přivádí část vody z druhé strany Apenin a jeho 1600 km dlouhá síť, umístěná nad krajinou v podobě antického akvaduktu, slouží čtyřem milionům lidí. Francesco vstával brzy, za svítání už byl u svého úseku vodovodu, po práci pozdě odpoledne a večer až do tmy pracoval na jejich vlastní půdě, aby zajistil obživu pro rodinu. Jen plat by nestačil i na vzdělání pro děti.

Nevyhýbaly se jim ani rány. Zemřely dvě jejich děti, dvouletá Luigina a v 15 letech Mina. Mina trpěla onemocněním srdce, proto se o ni zvláště starali, matka ji vozila často na venkov na čerstvý vzduch, nakonec jí ale po dvou měsících neustálé denní i noční péče vydechla naposled v náručí. Pro rodiče to byla maturita ze zralé víry, a jak řekla druhá dcera – pro všechny to byl šok. Mina ale stihla vyrůst ve vnitřně krásnou, zbožnou dívku, a tak matka i přes svou bolest těšila druhé, že jejich tak krásná Mina je jistě v nebi blízko Madony. Ovšem také, jak napsala synovi: „Když vzývám Pána, nejen prosím, ale pláču a cítím se mu být blízko. On je Všemohoucí, vidí mne, soudí mne a chce mi být vždy nablízku. Když se od něho vzdám, jsem slabá a nespokojená. Tonino, snad mi nevěříš, ale On mne utěšuje, zatímco pláču.“ Odkryla tak trochu závoj ze svého duchovního života. Velikou radostí naopak bylo, když byl syn Antonio, řeholník paulín, 28. 6. 1973 vysvěcen na kněze. Slavnost byla, jak rodiče napsali, „trochu jako pohádka po 17 letech strádání, úzkostí a starostí“. Byli hrdí na milost, že jejich syn je knězem. Teresa napsala synovi ještě za studií: „Drahý synu, hluboce si oddechnu, až ty v ten den pozdvihneš ve svých krásných ušlechtilých rukou proměněný chléb, svatou Hostii. Když na to pomyslím, už pláču útechou. To, co kolikrát trpíme, není nic, to nás jen připodobňuje Ježíši. Neunavuje mne a nikdy mne neunaví modlit se za tebe.“ A otec mu napsal: „Drahý Tonino, modlím se, abys byl vždy věrný svému svěcení a své osobní

důstojnosti kněze. Tonino, mohu tě ujistit, že až dodneška, do mých 57 let, jsem nikdy nebyl nečestný. Chtěl bych, abyste tak vy všechny děti byli vždy čestní a věrní Bohu.“

Oba manželé se rozhodli vstoupit do paulínské rodiny a stali se jedněmi z prvními manželů v Institutu Svaté rodiny, který založil don Alberione pro posvěcení laiků žijících spiritualitou a charismatem paulínské rodiny. Pro oba se to stalo skutečně jejich duchovní cestou. 2. 11. 1978 složili věčné sliby poslušnosti, čistoty, chudoby a věrnosti papeži a spolu je věrně žili.

V roce 1981 našli Terese rakovinu plic. Podrobila se v Římě operaci a pak veškeré možné léčbě. Bohužel se za tři roky objevily metastázy v mozku. Teresa se naučila vše přijímat, i imobilitu a slabost, což nebylo pro jej aktivní povahu, popisovanou i jako vulkanickou ☺, nic lehkého. Během nemoci rostla v následování Pána a pomáhala jí mariánská zbožnost. Zemřela pokojně 21. 5. 1985 za účasti rodiny a syna kněze. Francesco ji přežil o 14 let. Věnoval se svým vnukům, které velmi miloval, modlitbě a pomoci při práci. Byl vždy pevného zdraví, jen kvůli těžké dřině prodělal dvakrát operaci kýly. Ale od roku 1992 začala i jemu křížová cesta se 14 zastaveními v nemocnici. Prodělal 3x mrtvici, opakované pády a zlomeninu stehenní kosti, což ho upoutalo na invalidní vozík. Své utrpení obětoval a snažil se stále modlit. Opakoval často to, co bylo programem celého jeho života: „Co nám Bůh dává, to máme vzít.“ Zemřel doma podobně jako Teresa 18. 11. 1998. DP manželů probíhá od roku 2014.

U manželů Ugenti jde o absolutní všednost jejich křesťanského života, jak se jmenuje jedna kniha o nich – „Svatí“ v každodenním životě.

Otázky a podněty k zamyšlení:

- ★ Jaký by byl asi název knihy o našem manželství, rodině?
- ★ pro všechny a zvláště seniory: Kam a ke komu se utíkám se svými starostmi? Nepovažuji za zbytečné v bolesti se stále znovu a znovu odevzdávat Bohu?
- ★ pro rodiče i prarodiče: Modlíme se za milost duchovního povolání pro děti, vnoučata? Považujeme to skutečně za milost, nedocenitelný dar?
- ★ Jakou doma vytváříme atmosféru vhodnou pro vznik povolání?
- ★ Viz i bonus v příloze Rodina a duchovní povolání.

Modlitba vlastními slovy:

Pozvěme Boha do našeho obyčejného každodenního života. Odevzdejme se mu. Prosme o jeho milosti – i o milost daru duchovního povolání pro děti, vnuky, kmoťrence, děti v rodině.

Společná modlitba:

Bože, náš Otče, cílem všech tvých dětí je přijít k tobě a patřit na tvou tvář; pomáhej nám, abychom povzbuzeni příklady svatých následovali v každodenním životě Krista, prokazovali svou víru láskou a jednou i my došli k tobě. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Všichni svatí rodičové kněží, orodujte za nás, vyproste nám kněžská a duchovní povolání.

Paní učitelka

SB **Albertina Violi ZIRONDOLI**

10. 7. 1901 – 18. 7. 1972

A opět nastala škola. Ptáme se s trochou obav: Jaké bude mít ten náš, ta naše učitele? A automaticky vzpomínáme na ty svoje. O jedné paní učitelce si povíme dnes.

Albertina se narodila a žila většinu života v Carpi. Carpi je po známější Modeně druhé největší město v kraji Emilia Romagna. Dnes má přes 60 tisíc obyvatel. Její rodiče ji očekávali s obavami, protože už jim zemřelo jedno dítě po porodu. Albertina se ale měla k světu. Zato další bratříček žil jen pár dní a až za osm let přišla sestřička. Albertina byla veselá, živá povahy, všestranně nadaná.

Po základní škole získala vzdělání pro učitelky a s diplomem v kapse začala učit ve svých 17 letech. Učitelkou byla celou svou osobou, celou duší. Všichni jí říkali „paní učitelka“, tak byla všude známá. Bylo to opravdu její povolání od Boha. Je dar mít takové učitele. Byla známá později, zvláště ve válce a po ní, i jako autorka výchovných prací, publicistka zabývající se formací dětí a mládeže po stránce lidské, kulturní a duchovní. Od prvních dní na škole si všímala podmínek dětí a trápilo ji utrpení dětí z chudých rodin, které – pokud chodily do školy – byly hladové a pak nepozorné. Byla vždy pro své žáky druhou matkou, její srdce jim patřilo doopravdy. Snažila se jim pomoci, organizovala letní kolonie – tábory pro chudé děti z předměstí na horách a u moře, odpolední školu pro děti jako družinu. Řekla jednou o učitelích: „Je třeba mít lásku větší, než je ta matky, ta ji má podle přirozenosti. Ale tato je podle příkladu Marie, podílí se jistým způsobem na jejím mateřství.“ Také založila školu pro přípravu pečovatelek na letní tábory a přípravu vychovatelů a učitelů do azylů. Myslela i na další vzdělání a pořádala pro dospělé kurzy domácího hospodaření, sociálního vzdělávání atd. Spousta akcí. Mimo to působila v různých katolických organizacích a také byla františkánskou terciářkou.

Ve škole a ve městě si jí vážili, žáci ji milovali, ale ve vlastní rodině nebyla šťastná. Provdala se v 23 letech za Livia Zirondoliho, kterého jí vybrala její matka. Schůzky během známosti byly vždy ve třech, s matkou, což byla záruka počestnosti, zvyk, ale

zároveň si nemohla se snoubencem nikdy doopravdy pohovořit, hovor vedla maminka. Livio byl z bohaté rodiny, která vlastnila hotel na náměstí. Taková partie! To mamince zaslepilo oči. Svatba byla v katedrále, ale Albertina si proti obyčejí vybrala, aby byla u bočního mariánského oltáře. Po svatbě bydleli s manželem v domě jeho rodiny spolu s dalšími třemi jeho sourozenci. Manželství bylo od prvopočátku nešťastné, s neshodami. Livio se ukázal být jinou osobou, než Albertina doufala, že je. Jeho rodina byla zaměřena na materiální věci, majetek a na tradice spíše maloměšťácké. Nebyl tu žádný prostor pro nové věci a myšlenky, pro druhé lidi. Navíc každý pokus vyjít z tohoto průměru byl ihned označen za projev pýchy apod. Liviův otec byl italský padrone se vším všudy pro zaměstnance hotelu i pro rodinu, jasně dominoval. Albertina se tu dusila, byla rezervovaná, nic neřekla, ale tiše se trápila. Ztrácela se, za prvé dva roky manželství zhubla 20 kilo. Jen její tchyně, žena hluboké víry, ji chápala, ale nežila dlouho. Albertina se nakonec vzbouřila a šla znovu učit, ačkoli se to neslušelo na manželku z bohaté hoteliérské rodiny. A zachránila nejen své zdraví, ale stala se dobrem pro mnohé.

Albertina se stala jen jednou matkou. 31. 5. 1926 porodila syna Alfreda. Alfredo byl velmi inteligentní, vystudoval medicínu a stal se v 23 letech nejmladším lékařem v Itálii, anesteziologem. Pak se setkal s Hnutím fokolare a poznal v něm své další povolání. Roku 1954 vstoupil do fokolare, kde mu Chiara Lubichová dala pro jeho mariánský charakter nové jméno Maras (což znamená Maria Assunta). Stal se knězem. Působil hodně v Gen Rosso, hnutí mládeže. Zemřel 31. 12. 2008. Matka si s ním vždy dobře rozuměla i ve víře.

V padesátých letech se setkala skrze svého syna s Hnutím focolare a to jí otevřelo jakoby novou dimenzi jejího života. Ten se nyní koncentroval kolem evangelizace. Jako nástroj Boží se snažila zcela proměňovat bolest v lásku. Uchvátil ji Ježíš opuštěný. Chiara Lubichová o ní napsala, že „darovala celý svůj život, aby mohla přinášet křesťanské hodnoty hlavně nové generaci“.

Albertina zemřela v Římě 18. 7. 1972 po měsících utrpení tělesného i psychického. Dostala dovolení zasvětit se plně Bohu ve fokolare, takže zemřela jako zasvěcená fokolarínka. Je pohřbena na citadele hnutí v Loppianu. DP probíhal ve Fiesole letech 2005–2007.

Otázky a podněty k zamyšlení:

- ★ Jak vzpomínám na své učitele na základní a střední škole, možná i v mateřské školce či na vysoké? Vzpomínám na ně i v modlitbě?

- ★ Učitelství a vychovatelství je pravým povoláním, pro křesťana má být posláním od Boha. Jaký mám k němu postoj? Církevní školství je velmi důležité – jak je mohu podporovat? Finančně, modlitbou, materiálně, možná někde dobrovolnou činností?
- ★ pro rodiče a prarodiče: Jak mluvím o učitelích svých dětí, vnoučat? Snažím se o jednotu v dobrém a vždy o úctu? Modlíme se za učitele našich dětí a prosíme pro ně o dary Ducha Svatého? Má výchova našich dětí přednost před mnohým jiným?
- ★ pro všechny: A co akce Obědy do škol? Bohužel, i dnes a v naší mnohem bohatší společnosti než v době mládí Albertiny jsou děti nepozorné z hladu... (najdi si na internetu).

Modlitba vlastními slovy:

Vyplývá z předchozího zamyšlení, možná bude v některé více díky, v jiné víc proseb.

Společná modlitba:

Všemohoucí Bože, daruj na přímluvu všech svatých učitelů a vychovatelů našim dětem a mládeži dobré učitele, vzory pravé lidskosti, pravdy a lásky. Daruj dětem a mládeži opravdové věřící učitele a možnost dobrého prostředí k růstu ve víře. Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána.

Manželství není otázkou dvou osob

ct. **Jerzy CIESELSKI** (čti: Jeřý Česelski)

12. 2. 1929 – 9. 10. 1970

V tomto měsíci růžence se podíváme do Polska, země pod ochranou Panny Marie Čenstochovské, vlasti Jana Pavla II., velkého mariánského ctitele. Od Seslání Ducha Svatého je Maria vždy ve středu církevního společenství – anebo něco trochu chybí.

Jerzy se narodil 12. 2. 1929 v Krakově ve věřící rodině. Byl inteligentní, od dětství zanícený pro vědu a techniku, ale také vášnivý sportovec, miloval kanoistiku, vysokohorskou turistiku. V mládí se stal členem národního mužstva házené. V jeho výchově hrál velkou roli skauting. Jerzy byl společenský, veselý, rád zpíval, hrál na kytaru, tančil, vymýšlel a organizoval zábavy. Ve sportu i v skautingu a mezi přáteli zažíval Jerzy přirozené společenství.

Studoval polytechniku, stal se inženýrem a na stejné univerzitě obhájil doktorát. Jeho o 5 let starší bratr byl stavebním inženýrem a stal se vysokoškolským profesorem. Jerzy šel jakoby v jeho stopách a stal se také vyučujícím na technické univerzitě Tadeusze Kościuszka. Byl profesionálně velmi úspěšný, ale vždy zůstal skromný a prostý i ve styku s kolegy, podřízenými a studenty.

Jako student se setkal s Karolem Wojtylou, tehdy studentským kaplanem. P. Wojtyla jej pozval do společenství skupiny studentů a mladých intelektuálů, kterou doprovázel a vedl jejich formaci duchovní i kulturní. Skupina si říkala Środowisko. Kaplan s nimi chodil na koncerty, do divadla, do kina, diskutovali o všem možném na výletech do přírody, kolem ohně i v organizovaných setkáních po bytech. Zde se Jerzy seznámil se svou budoucí ženou Danutou Plebaczyk. Jak napsala Danuta: „Vedli jsme dlouhé rozhovory s ním (tj. P. Wojtylou) o vztazích a manželském životě. Dodnes nevím, kde na to našel čas.“ Svatba byla 29. 6. 1957, oddával je jejich duchovní vůdce P. Wojtyla. Ten se stal jejich osobním přítelem a přátelství trvalo do smrti, i když v jiné frekvenci setkávání poté, kdy P. Karol kráčel výš a výš po žebříčcích církevní hierarchie. Karol a Jerzy měli společné i přirozené zájmy – oba milovali hory a vodu, a tak vytvářeli

i přirozené společenství. Manželé měli tři děti: Marii (* 1958), Katarínu (* 1961) a Petra (* 1962).

Právě o Jerzym napsal Jan Pavel II. v knize *Překročit práh naděje*: „Povolání k manželství je také povoláním, je to Boží dar. Nikdy nezapomenu na jednoho chlapce, studenta krakovského Polytechnického institutu, o němž všichni věděli, že pevně směřuje ke svatosti. Měl svůj životní plán. Věděl, že byl ‚stvořen pro větší věci‘, jak kdysi řekl sv. Stanislav Kostka. A zároveň neměl nejmenší pochybnosti, že jeho povoláním není ani kněžství, ani řeholní život. Věděl, že má být laikem. Jeho vášní byla profesionální práce, studium inženýrství. Hledal životní družku a hledal ji na kolenou, v modlitbě. Nikdy nezapomenu na náš rozhovor po jednom mimořádném dnu duchovních cvičení. Tehdy se mi svěřil: ‚Myslím, že právě ona má být mou ženou a že mi ji dává Bůh.‘ Jako by nejednal jen podle svého vkusu, ale v první řadě podle Božího hlasu. Věděl, že od Boha pochází všechno dobré, a vybral si dobře. Jmenoval se Jerzy Cieselski a zahynul při tragické nehodě v Súdánu, kam byl pozván přednášet na univerzitě. Jeho beatifikační proces už byl zahájen.“ (str. 117 ve vyd. 1995)

Jerzy se při hledání manželky modlil: „Kéž bych potkal snoubenku jako tvůj dar a miloval ji tvou láskou, jejímž příkladem, který jsi dal, je tvá láska k církvi. Kéž bych měl ideální srdce pro katolické manželství a doufal v jeho realizaci jako v hlavní náplň svého života.“ Jednou napsal: „Manželství není otázkou dvou osob. Je otázkou dvou osob a Boha, který je Stvořitel a cíl všeho bytí i tohoto páru.“

Velmi toužil po svatosti. Podle Jana Pavla II. to byl „program jeho života“ a Jerzy byl odhodlán snažit se být svatým ve světě. Ještě před II. vatikánským koncilem věděl a řekl, že i laici jsou přece povoláni ke svatosti. Ona to ve skutečnosti není novinka vzniklá až na II. vatikánu, jak si mnozí myslí, koncil jenom vyzvedl jednu jakoby polozapomenutou stránku života církve. Jerzy s Danutou mluvili při své přípravě s P. Karolem o manželství jako o svátostné cestě k plnosti života v páru a o práci jako podstatné části osobního povolání.

Manželé se snažili o kontakty s podobně smýšlejícími rodinami, podíleli se na vytvoření koncepce „rodiny rodin“, tj. skupin katolických rodin sdílejících své zkušenosti a pomáhajících si. V podstatě šlo o společenství manželů, které ale žilo společenství i v praktickém životě, nejen na setkání. Společenství vytvářelo širší rodinu, zázemí, kde se na sebe mohli vzájemně spolehnout. V samotné rodině vytvářeli rodinné společenství lásky a modlitby, modlili se spolu denně, v sobotu společně četli nedělní čtení a hlavně evangelium, společně je rozjímalí a zprostředkovali dětem. Jerzy měl vždy dobré vztahy v celé rodině, rozuměl si velmi dobře s bratrem. Když roku 1953 zemřel

jeho otec, zůstala maminka sama a později s věkem byla i záдумčivá. Jerzy ji proto už z Chartúmu pozval na pobyt v Římě a provázel ji po něm.

Byl člověkem vnitřní harmonie a síly. Miloval Eucharistii. Celý život, vše v něm četl jaksi z nadpřirozené orientace. V roce 1968 se Jerzy setkal poprvé s Hnutím fokoláre prostřednictvím italského fokolarína, který byl v Polsku. Jerzyho se hluboce dotkl způsob, jakým fokoláre žilo život podle evangelia. Vyprosil si od P. Wojtyly požehnání jak pro svůj vstup do hnutí, tak i pro naději založit v Polsku odnož hnutí. Oficiálně se stal členem fokoláre o prázdninách roku 1969, kdy byl na dlouhé rekreaci v Zakopaném – ve skutečnosti to bylo první polské Mariapoli (setkání fokoláre a příznivců) a byl zde tajně položen základ polského fokoláre. Jerzy dal Bohu zcela sebe sama jako fokolarín žijící manželství a stal se členem tohoto církevního společenství.

Když byl pozván přednášet na univerzitu v Chartúmu, v hlavním městě Súdánu, místě, kde se stýká arabský a černý africký svět, bral to především jako službu. Manželé ale mysleli na možnosti náboženské výchovy svých dětí – hlavně prvního svatého přijímání. Proto byl nejprve v Chartúmu od roku 1968 sám a teprve za rok za ním přijela i rodina. V Chartúmu prožíval Jerzy zcela jiné křesťanství než v Polsku. Křesťany tu byli obvykle ti největší arabští chudáci, negramotní, někdy bezdomovci, žebráci. A on – bílý kultivovaný profesor. To bylo úplně jiné společenství, a přesto byli společně jedno Kristovo tělo a jedna místní církev. Povzdechl si jednou, jak je těžké vidět v nich bratry, a přece chtěl vytvářet jednotu i s tak různými, jinými bratry. Učil se tomu.

Jeho život skončil v noci z 9. na 10. 10. 1970. Byl s dětmi na odpočinkové plavbě po Nilu, když v noci loď ztroskotala. Nejstarší dcera se zachránila, ale dvě malé děti spaly v podpalubí a Jerzy zahynul s nimi. Přešel do plného společenství s Pánem. Manželka s nimi nebyla, zůstala v hotelu. Nalezená těla byla zpopelněna a urny převezeny do Polska k pohřbu. Kardinál Wojtyla přijel na pohřeb a mimo jiné na něm o Jerzym řekl: „Nikdy neřekl: Usiluji o svatost. A každý poznal, že o svatost usiloval.“

V letech 1985–1990 probíhal DP. V prosinci 2013 byl vydán dekret o heroických ctnostech a Jerzemu patří od té doby titul ctihodný služebník Boží.

Otázky a podněty k zamyšlení:

- ★ Jak je tomu s mojí, s naší snahou o svatost? Napadla mne vůbec někdy taková myšlenka?
- ★ pro muže-manžely do soukromí: Prosím o lásku k manželce, jakou má Kristus k církvi?

- ★ pro všechny, pro společenství manželů i společenství seniorů: Jak vypadá naše manželské společenství? Žije i mimo měsíční setkávání? – jsme schopni si vzájemně pomáhat, podílet se na radostech i bolestech, cítíme sounáležitost? Je pro nás společenství i místem služby druhým, místem povolání, nebo koukám jen na to, co mi dává a dokud dává?
- ★ pro všechny, včetně seniorů: Do jakých společenství patřím, patříme?
- ★ Snažím se o jednotu a lásku i s bratry tak různými, jinými, i když je to těžké? Aspoň trošku? – nebo jenom „mezi svými“? Katolický znamená všeobecný, ne jen pro černé, bílé, vysokoškoláky...

Modlitba vlastními slovy:

Poděkujme Bohu za všechna společenství, ve kterých jsme mohli být a ve kterých jsme. Prosme o sílu být skutečnými členy, zvláště prosme o opravdový křesťanský vztah k členu společenství, který je nám nejvíc nesympatický. Že by nebyl?

Společná modlitba:

Trojediný Bože, tys chtěl, aby člověk byl obrazem tebe, společenství Otce, Syna a Ducha v lásce. Dej, abychom přemáhali ducha sobectví, spolupracovali jak v lidské rodině na díle stvoření, tak i v církvi na díle vykoupení a tím rostli ve společenství s tebou a s bratry do plnosti tvého obrazu. Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Matka mrtvých

Lucia Pisapia APICELLA (čti: Lučia Apičela)

18. 11. 1987 – 23. 7. 1982

Listopad je měsícem našich zemřelých, „dušičkový čas“. Zdobíme hroby, modlíme se, vzpomínáme, pravidelně se média pozastavují nad neúctou k mrtvým, nad klesajícími čísly pohřbů s obřady, jakýmikoliv obřady, nejen církevními. Co by na to asi řekla dnešní kandidátka svatosti, matka mrtvých?

Lucia prožila celý svůj život v Cava de Tirrení, dnes asi 50tisícovém městě na jihozápadě Itálie v Kampánii u Tyrhenského moře. Byla poslední dcerou ze sedmi dětí obchodníka se dřevem. Ve 2 letech jí zemřela maminka a otec se znovu oženil s matčinou mladší sestrou, s níž měl ještě dalších pět dětí. Lucia proto chodila do školy jen do třetí třídy, pak pomáhala doma. Od dětství toužila jít pracovat do nemocnice, ale rodiče se velmi báli tehdejšího zabijáka mladých lidí – tuberkulózy. Lucie sama vzpomínala: „Nepamatuji se, jak se stalo, že mne špitál tak přitahoval, snad jsem tam jednou přišla a už jsem se nemohla odtrhnout. Nosila jsem nemocným sušenky a pomeranče, pomáhala jsem ošetřovatelkám, byla jsem u umírajících. Je hrozné, když umírající marně hledá na přikrývce ruku druhého, ale má rodina mi to vyčítala.“ Marně jí to zakazovali. Doma ji proto nazývali zbojník. Peníze pro nemocné si vydělávala ve volnu tkaním.

V 25 letech se provdala za obchodníka s ovocem Carla Apicellu. S manželem měli dva syny. Carlo byl v 1. světové válce na frontě a vrátil se těžce zraněný. Život šel dál a Lucia žila jako prostá, zbožná žena a matka rodiny, nelišící se od okolí. Stala se františkánskou terciářkou. Duch sv. Františka odpovídal její duši. A přišla další válka. V roce 1943 se její kraj stal dějištěm bitvy u Salerno. Angloamerické vojenské kolony mířily k Neapoli po silnici vedoucí právě údolím Cava a v horách okolo se odehrávaly těžké boje. V Cavě bylo mnoho lidí zabito při bombardování a při německých represích. Němci se stáhli, ale nestačili už nic udělat se svými padlými. Spojenci se postarali o své padlé, ne o cizí. Ti zůstali ležet v přírodě vystaveni zvěři i lidskému rabování. Ptáte se, proč je místní nepohřbili? Němci tu byli nenáviděni a lidé měli po

válce jiné starosti. Lucia ale cítila křesťanskou povinnost pohřbit mrtvé. Jednou byla přítomna scéně, v níž kluci dokonce hráli fotbal s lebkou padlého vojáka. Následoval prorocký sen, ve kterém viděla osm křížů na pasece a osm německých vojáků ji naléhavě prosilo, aby odevzdala jejich ostatky matkám. Rozhodla se. Požádala velitelství spojenců o povolení „jako prostá matka dát do pořádku ztracené mrtvé“. Velitelství odpovědělo, že jde o kompetenci starosty, a ten jí po dlouhém váhání udělil v létě 1946 povolení a na pomoc jí přidělil dva hrobníky. Nejprve našla 13 mrtvých v jeskyni na hoře, pak další, až 50 mrtvol najednou v bramborovém poli. Většinou to byli Němci, ale někdy i Spojenci – Američané, Poláci, Maročané. Ostatky uložili do více než 700 malých zinkových rakví v malém odsvěceném kostelíku. V roce 1980 jej zničilo zemětřesení. Zbylí Němci a Spojenci byli převezeni na Montecassino, kde jsou tři válečné hřbitovy – polský, Spojenců i německý. Většina lidí Lucii vůbec nechávala. Radili jí, aby se raději zabývala živými nebo aby aspoň neshbírala „nenáviděné Němce“ a vůbec cizí, „vždyť to nejsou naši“. Stále znovu ji vybízeli, aby toho nechala, že je to marné, aby neztrácela čas, peníze a sílu a neriskovala, když chodí po místech i s nevybuchlou municí. Odpovídala vždy prostě: „Všichni jsou to děti nějaké matky.“ Často je vyhrabávala vlastníma rukama sama nebo s několika dobrovolníky, hlavně se svojí příbuznou, nebo si pomocníky platila ze svého. Když jí už nestačily peníze, brala rodinné finance a snažila se získat peníze jakkoliv. Např. rozpárala matrace, vlnu z nich spředla, prodala a do matrací dala kukuřičné šustí jako u nejchudších. Musela nejen platit pomocníky, ale také odškodnit majitele polí, kde hledala. Nalezené padlé, které bylo možné identifikovat podle vojenských známek nebo dokumentů, oznamovala německým úřadům, někdy si psala pak i s jejich matkami.

V září 1951 byla pozvána do Německa a převzala zde vyznamenání Velkého kříže od prezidenta. Byla lidmi přijata vděčně a nazývali ji „mamma Lucia“. Setkala se také s matkou 22letého padlého vojáka, s níž si předtím psala, a předala jí vzácný poklad – jeho prsten, hodinky a cigártašku. Téhož roku ji přijal papež Pius XII., který schválil její práci jako dílo křesťanské lásky. A měnil se i postoj k ní v Itálii. V roce 1952 ji v tisku nazvali „matkou všech padlých“ a vyšla o ní kniha *Matky*. V roce 1959 pak dostala státní vyznamenání a stala se čestnou občankou Salerno. Když už Lucia nemohla pokračovat ve své práci, která byla také z větší části hotová, stáhla se do kostelíka k ostatkům padlých a denně se za ně vytrvale modlila. Mrtví se stali jejími adoptivními dětmi.

Zemřela v roce 1982 ve svých 95 letech. Prezident jí udělil posmrtně zlatou medaili a v kondolenci napsal: „V její lásce a solidaritě jsme mohli poznávat základní lidské hodnoty.“ Pohřeb té, která pohřbila mnohé, byl velmi slavnostní. Mnoho lidí se s ní

rozloučilo během dvou dní, kdy byla vystavena v rakvi. Je v začátečním stadiu kanonizačního procesu.

Otázky a podněty k zamyšlení:

- ★ Jak jsou naši mrtví přítomni v naší rodině? Pamatujeme na ně nejen v listopadu? Modlíme se za ně? Slavíme jejich data – výročí smrti, narozeniny, svatbu rodičů? Připamatováváme si to doma s dětmi? Pomodlit se, vystavit fotku, dát k ní květinu, zapálit svíčku, připomenout lidsky babičku, dědečka, strýčka, kmotra, dát na mši svatou na výročí a být na ní atd. Vytvořme rodinnou tradici. Chceme být takto jednou přítomni v rodinách našich dětí a vnoučat?

Další podněty:

- ★ Napadlo nás někdy při návštěvě hřbitova se pomodlit i u pomníku padlých krasnoarmějců, v německé části hřbitova, židovské...? Vzpomínám na údiv a „pohoršení“ zbožné katoličky, když zjistila, že se modlím u pomníku „za Rusáky“.
- ★ A co opuštěné, zanedbané hroby v sousedství našich upravených hrobů? A nepotřebuje někdo ze starých opuštěných lidí ve farnosti pomoc při úpravě hrobu, protože už nestačí? Apod.
- ★ Pohřbívat mrtvé i modlit se za mrtvé je skutek milosrdenství. Často je ale třeba nabídnout i praktickou pomoc pozůstalým před pohřbem i po něm.

Modlitba vlastními slovy:

Vyplývá z podnětů výše.

Společná modlitba:

Bože, s touhou očekáváme, že Kristus dá našemu smrtelnému tělu podobu svého těla oslaveného. S důvěrou voláme:

Pane, Ty jsi náš život a naše vzkříšení.

Kriste, Synu Boží, ty jsi vzkřísil svého přítele Lazara,

ukaž svou lásku také našim zemřelým a probuď je k věčnému životu.

Náš Vykupiteli, tys prolil svou krev i za ty, kdo nemají naději, protože tě neznají,

přiveď je k víře ve vzkříšení a v život budoucího věku, zejména prosíme za naše blízké a přátele.

Ty jsi světlo světa,

uveď do světla věčné slávy také ty zemřelé, kteří dosud nemohou hledět na tvou tvář.

Spasiteli světa, Ty jsi vstal z mrtvých a smrt už nemá nad tebou vládu,

vysvobod' nás z područí hříchu, abychom měli s Tebou účast na věčném životě.

Tuláci lásky

SB Raoul a SB Madeleine FOLLEREAU (čti: Raul a Medelejn Foleró)

Raoul 17. 8. 1903 – 6. 12. 1977, Madeleine 17. 3. 1902 – 3. 3. 1989

A opět se chystáme na Vánoce, svátky vtělené Lásky, a slova láska, darovat atd. zní odevšad v různé tónině. Pojdme si vyprávět pravdivou pohádku o tulácích lásky, kteří slova láska a darování proměnili ve skutečnost, vtělili do svého života a do světa. Raoul patří mezi postavy, jako je Matka Tereza, abbé Pierre, bratr Roger z Taizé, Ruth Pfau a další, a je podle mne velká škoda, že mladým jeho jméno už většinou nic neříká, jak jsem si ověřila.

Raoulova Rodina žila ve Francii, v Nevers, kde jeho otec vlastnil podnik s několika desítkami zaměstnanců. Byli to katolíci, tradiční. Když měl Raoul 13 let, padl jeho otec v 1. světové válce. Aby pomohl rodině, začal pracovat v rodinném podniku, nechodil do školy a učil se jen po večerech s pomocí kněze. Až po válce se mohl vrátit do školy. Ačkoli patřil k nejlepším studentům, přesto dvakrát! neudělal maturitu. Důvodem nebyla snad neznalost, ale jeho veřejně projevované radikální křesťanské názory v silně antiklerikálním kraji. Prostě když chcete, dokážete vždycky zkoušeného potopit. Ministerstvo školství dalo Raoulovi výjimku a mohl nastoupit i bez maturity na Sorbonnu. Ve svých 20 letech získal pak licenciát z filosofie a z práva, ale nestal se advokátem. Od dětství byl zaměřen literárně a už jako kluk popsal stohy sešitů literárními pokusy. Velmi záhy publikoval, první knihu napsal v 17 letech, psal poezii, pořádal přednášky, založil literární časopis, úspěšné byly i jeho dvě komedie. Před mladým mužem, jehož celoživotním osobním symbolem svobody (který mimo jiné rozčílil Mussoliniho) byla široká umělecká černá vázanka, se otevírala dobrá budoucnost. Typické pro jeho další život ale bylo, že jeho první veřejná přednáška v 15 letech byla uspořádaná ve prospěch chudých.

Madeleine Boudou byla o rok starší, pocházela z Aveyronu. Raoul ji uviděl roku 1917, když prodávala chrpy ve prospěch chudých vysloužilců a byla to oboustranná láska na první pohled. Když se zasnoubili, nebylo jim oběma dohromady ještě ani 30 let. Rodiče se tomu jen usmívali, ale oni věděli, že je to na celý život. A bylo. Svatba byla

po studiích 22. 6. 1922. V manželství je čekala veliká osobní bolest z toho, že nemohli mít děti. Mateřství a otcovství jim bylo dáno překvapivě jiným způsobem. Překvapivě, a přesto v linii jejich života. Vždyť už ve 20 letech napsal Raoul: „Skutečnými zločinci v životě jsou ti, kteří neustále říkají: Já, pouze já (...) Pravdu je nutno do světa řvát.“

A pak přišel rok 1935 a v něm dvě osudová setkání. V tom roce se Raoul při svých cestách novináře po Africe setkal se spiritualitou, dnes svatého, Charlese Foucaulda, francouzského důstojníka, kněze a poustevníka na Sahaře, mučedníka, zakladatele Nejmenších bratří a sester Ježíšových, kteří žijí přímo s chudými v jejich prostředí. A druhé setkání bylo – s malomocnými. Po návratu domů se otázal Madeleine, zda s ním půjde do křížové výpravy za malomocné. Madeleine souhlasila a od té doby až do smrti manželský pár zasvětil svůj život tomuto „poddruhu člověka“, nejchudším z nejchudších, bez práv a důstojnosti, vyděděncům, trpícím po všech stránkách a zároveň lidem jako oni, rovným druhým. Francouzské slavné heslo *liberté, égalité, fraternité* – svoboda, rovnost, bratrství, ale křesťansky a v praxi. Rovnost chudých a bohatých, rovnost Francouzů a jiných národů v Africe, v rozvojovém světě, rovnost zdravých a malomocných. Rovnost všech lidí, všech dětí jednoho Otce. Po nacistické okupaci Francie se Raoul ocitl bezprostředně v nebezpečí, protože předtím vydal sérii článků „Hitler Antikristus“. Musel ihned odejít do ilegality, skrýval se u přátel a pak v ženském klášteře v Lyonu. Přesto i tehdy pokračoval v činnosti pro chudé, psal, přednášel a pořádal sbírky – v ilegalitě. Nepředstavitelné.

Po válce se jeho činnost rozjela naplno. Jeho? Ne, ve skutečnosti ne jeho, ale jejich, protože bez jeho tiché, diskrétní, pracovitě ženy a také bez obětavé pomoci maminky a mnoha přátel, včetně chudých pracujících pro chudé, by se podařil jen zlomek z jeho díla. On byl tvůrcem vizí, nadšeným propagátorem a neúnavným tahounem. V poválečné bídě inicioval akci Třetí bota. Ve Francii o Vánocích dostávají děti dárky do páru bot. Měli k ní přidat třetí botu pro chudé. Bylo to úžasné a jako vždy nejvíce dávaly děti, staří, chudí. Raoul konstatoval: „Šťěstí, že chudí mají chudé...“ Následovala Hodina pro chudé. Ti, kdo na Velký pátek nemohli být pro své zaměstnání od 15 hodin na obřadech, dali tuto hodinu – mzdu za ni i ji obětovali pro chudé; pak i jindy jednu hodinu ročně vědomě pracovat pro chudé, nejen dát peníze. Je to moc? A přece pobouřil maloměšťáky i katolický tisk. Bouřlivák, ale zároveň poslušný syn církve, napsal proto papeži – a papež požehnal dílu. Ach, ti papežové! Jak často ruší náš pohodlný katolický klídek, tak malebný s pěknými bohoslužbami. A pak přišla spousta dalších iniciativ pro chudé a hlavně malomocné. Raoul vyvolal velkou solidaritu. V Miláně vzniklo roku 1964 spontánně hnutí dětí. Děti se zapíraly, chudé dívky

z internátu si odhlasovaly postní den, aby mohly poslat ušetřené peníze za jídlo. Snoubenecký pár se vzdal zasnubního prstenu, později chudý donesl snubní prsteny svých rodičů, které pak posloužily při svatbě malomocných...

Naproti tomu byly marné opakované výzvy mocným světa, aby dali na péči o malomocné rozpočet jednoho dne jejich země na obranu (udělal to jen íránský šáh). Follereau opakovaně vyzýval a nejen sám, ale peticí s podpisy milionu mladých, Ameriku a Rusko, aby se vzdaly jednoho bombardéru. To by stačilo na léčbu pro všechny malomocné světa, a vojenská rovnováha by přitom zůstala zachována. Dál provokoval „maloměšťáky věčnosti, kteří si z křesťanství učinili protipožární pojistku proti peklu“. Rušil jejich klid čísly o bídě a luxusu. Starší mezi námi si možná vzpomenou, že i u nás kolovaly tyto statistiky výdajů za luxus a bídy mezi lidmi. Byl považován za rebela, revolucionáře. Jestli ano, pak jimi byli i svatí otcové. Augustin: „Přepych bohatých je majetkem chudých.“ Sv. Bazil připomínal, že zlodějem je nejen ten, kdo ukradne oděv, ale i ten, kdo neoděje nahého, a že peníze pečlivě schované, jen ležící, patří chudým. „A tak se dopouštíš tolika nespravedlností, kolik je lidí, jimž bys mohl dát.“ Ach, ti svatí! Raoulovi šlo nejen o peníze, ale o změnu smýšlení. Když mu jedna madam poslala 10 franků, jen ať jí už neposílá ty hrozné obrázky malomocných, že nemohla usnout, vrátil jí peníze: „Nechť Vám Bůh ponechá Vaše úzkostné sny (...) až do chvíle, kdy tyto fotky vzbudí ve vás nejen zděšení, nýbrž účinnou a odvážnou lásku (...) ve skutečnosti jste nás chtěla mít z krku, nás i chudáky.“ Neboť chudí a malomocní potřebují především lásku. Jindy posílal obrázky, kde bylo spokojené dítě a zubožené chudé dítě či malomocné. A k tomu: „Milostivá paní, proč ne to Vaše dítě? Myslela jste na to?“ Ano, ptáme se někdy, proč naše dítě nehladoví, neumírá na běžné průjmy jako v mnohých zemích světa, proč já nemám rakovinu, atd. atd., anebo známe jen „proč zrovna já, proč zrovna mé dítě“? Maloměšťáci a vlažní křesťané byli rozhořčeni jeho rušením pokoje a pohodlíčka.

Mezitím manželé Follerauovi, tuláci lásky, objížděli svět, mapovali situaci, rozdávali pomoc, zařizovali, mluvili s láskou a úctou s malomocnými jako se svými bratry. Celkem najeli dva miliony kilometrů! A nebylo to žádné luxusní cestování. Na Amazonce se jim porouchal motorový člun a noc strávili v rákosí mezi krokodýly; jindy oba leželi s malarickou horečkou v blouznění v Africe, aby se po záchvatu opět vydali dál; v Brazílii daleko od civilizace dostala Madeleine podráždění slepého střeva. Všude spolu. „Pouze ve dvou je člověk nepřekonatelný.“ „Největším štěstím mého života byla má žena,“ řekl Raoul a jistě to bylo i naopak. Ano, neměli děti, ale na celém světě je malomocní, ať už v izolovaných osadách nebo v nových střediscích jako v Adzopé na

Pobřeží slonoviny, vítali jako Maman a Papá. Kdo má 15 milionů dětí?! To byly tituly, kterých si vážili více než mnoha čestných uznání a řádů od společností, státu i církve.

Je možné říci, že díky Follereauovým se nejen slaví od roku 1954 Světový den malomocných, ale situace malomocných se skutečně změnila. Boj ale ještě není vyhrán. Jistě mnohým něco říká jméno dr. Ruth Pfau, řádové sestry a lékařky malomocných v islámských zemích, jejíž knihy vyšly i u nás. Její činnost i mnoho dalšího na celém světě financuje velká německá společnost pomoci malomocným. A opět hlavně z mnoha darů obyčejných lidí. U nás po revoluci založil akademický malíř Jiří Holý s přáteli Likvidaci lepry, která už pomohla ve více než 60 místech tří kontinentů při boji s leprou a tuberkulózou. Vybrala přes sto milionů korun. Viděli jste její časopis Misionář malomocných? S kým se rozdělíme na Vánoce – s chudými, malomocnými či málo-mocnými?

Raoul zemřel roku 1977, jeho manželka o 12 let později. V pařížské diecézi začal proces blahořečení Raoula roku 2007 a Madeleine se připojila roku 2011.

Místo otázek dnes ještě pár Raoulových citátů na zamyšlení:

„Žít neznámá nic, je třeba milovat. Protože milovat, to znamená modlit se, láska je třeba.“

„Štěstí je to jediné, jehož vlastnictvím jsme si jisti, jen když jsme je darovali.“

„Svatost je milost konat pobuřující věci ve znamení věčnosti.“

„Bůh nechť nám dá milost zděšení vzhledem k celosvětové bídě a nouzi, abychom my, kteří jsme šťastní, byli způsobilí omluvit se za své štěstí tím, že se naučíme opravdově milovat.“

„Pane, nauč nás, abychom nemilovali jen sebe samy, abychom se nespokojili s tím, že budeme milovat své drahé, ty, které máme tak rádi... Pane, nedovol nám již nadále, abychom byli šťastni sami. Vnukni nám strach před utrpením celého světa a vysvobod' nás od nás samých.“

„Jediným tvým útočištěm je láska.“

Modlitba vlastními slovy:

Největším darem je láska. Prosme o lásku, pravou, skutečnou, ne napodobeniny, atrapy. A pamatujme, že „Boží láska je vlita do našich srdcí skrze Ducha Svatého“ (Řím 5,5).

Společná modlitba:

Bože, tys nám zjevil, že láska k tobě a k bližnímu je naplněním všech tvých přikázání; pomáhej nám na přímluvu všech svatých, abychom rostli v pravé lásce a milosrdenství a tak se nám mohlo dostat tvého milosrdenství a mohli jsme vejít do tvého království. Skrze Krista, našeho Pána.

Maria, Matko milosrdenství, oroduj za nás.

Maria, Pomocnice křesťanů, oroduj za nás.

Maria, královno rodin, oroduj za nás.

PŘÍLOHA

Čtení na prázdniny

Medicinman z kmene Siouxů

Nicholas Black ELK (čti: Nikolas Blek Elk)

1. 12. 1863 – 19. 8. 1950

K létu patří tábory často s indiánskou tematikou a dobrodružná literatura, dříve to byly mayovky. Tak se vypravme za indiány, i když to nebude Vinnetou, ale pravý indián a rudý gentleman ano.

Nicholas, původním jménem Heháka Sápa, pocházel z kmene Ogalala Lakota, prérijních indiánů spadajících do většího celku, nazývaného bílými (a po nich to převzali i sami indiáni) Siouxové. Byl dokonce příbuzným slavného náčelníka Crazy Horse (Splašený kůň), který vyhrál slavnou bitvu u Little Big Hornu nad generálem Custerem v roce 1876. Vzpomínáte na písničku Greenhornů u táboráku „kmen Siouxů je statečný a dobře kraj svůj zná...“? V době bitvy měl budoucí Nicholas 13 let. Narodil se ještě na svobodném území kmene mimo indiánskou rezervaci v dnešním státě Montana v roce 1863.

V 9 letech vážně onemocněl, ležel několik dní jako mrtvý a měl vize. V nich se setkal s „dědečky“, tj. předky a duchovními reprezentanty šesti směrů světa (západ, východ, jih, sever, nahoře, dole). Ve vizích se naučil léčit a pomáhat svým lidem. Taková nemoc byla klasickou iniciační fází pro medicinmana. I v dospělosti se opakovaly vize, např. velkého stromu, osy světa. Pracoval jako medicinman, což byla tradice v jeho rodině; i jeho otec a strýcové z otcovy strany byli medicinmany a je jím také jeho synovec. Jeho lid věřil ve spoustu duchovních a nadpřirozených bytostí, v oduševnělé živé přírodní útvary nebo zbožštělé jako slunce, ale také ve Wakan Tanka = Nejvyšší bytost, Velký duch nebo také Velké tajemství. Dnes se překládá i Bůh Stvořitel. Jako v mnoha jiných náboženstvích je za množstvím bohů, bůžků ten Jeden, i když v praktickém životě se k němu obvykle lidé tolik nevztahují. Zasutý poukaz prvotní víry?

Ale budoucí Nicholas nežil jen tradičně. V roce 1887 ve svých 25 letech odcestoval s Buffalo Billem a jeho show Divoký západ na turné po Anglii, kde vystupovali i před královnou Viktorií. Další rok se s Billem nevrátil do Ameriky, ale spolu se třemi dalšími indiány Lakota sami cestovali s vlastní show po Evropě. Naučil se (ne moc

dobře) anglicky a poznal dobře způsob života bílých lidí. V roce 1889 se připojili opět k Billovi a vrátili se domů. O rok později byl účastníkem bitvy u Wounded Knee, marného odporu indiánů ve snaze zachránit svou svobodu proti převaze bílých. Pomáhal zachránit zraněné a sám byl lehce zraněn, postřelen. Pak žil jako ostatní v indiánské rezervaci a opět působil jako medicinman. Později pořádal pro turisty show a ukazoval jim kulturu Lakota i tradiční rituály, včetně tance Slunce. Pravý tanec Slunce jako posvátný bojový rituál, nikoliv ukázka pro turisty nebo antropology, byl ovšem naposledy uspořádán pro Crazy Horse v roce 1877.

Roku 1892 se oženil s Katí War Bonnet, která byla katolička, a měl s ní tři děti, vychované také jako katolíky. Když Katie v roce 1903 umírala, její modlitby za obrácení manžela nebyly ještě vyslyšeny. Ale už v roce 1904 došlo ke konverzi. Podnětem bylo jeho setkání s jezuitským knězem u nemocného chlapce. Indiáni často volali medicinmana i kněze. Přijal katolickou víru a křest a s ním jméno Nicholas, ostatní indiáni používali pak obě jména Nicholas a Black Elk. Nicholas se znovu oženil roku 1905 s vdovou se dvěma dcerami Annou Bridge White, s níž měl ještě další tři děti, a žili spolu až do její smrti roku 1941. Anna byla také katolička. Nicholas měl veliký dar vyučovat, uměl svým rodákům vysvětlit katolickou víru a spojovat ji se symboly jejich tradice. Stal se proto katechistou a přivedl 400 lidí ke konverzi. Neodřízal se ale od svých tradic a své kultury, vždyť Bůh je Otec všech a přijímá všechny kultury, nejen tu „bílého muže“. Nedémonizoval svou kulturu, ale prosil pokorně Ducha Svatého, aby mu dal také nové porozumění jeho vizím v souladu s vírou v Krista.

Spolupracoval rovněž s etnologem (amatérem) Johnem Neihardtem, kterému popisoval tradice a rituály svého lidu a také svůj život. Neihardt vydal roku 1932 knihu *Black Elk Speaks*, která byla mnohokrát znovu vydána, naposledy roku 2008, a kromě toho také na podkladě Elkových informací knihy *Posvátná dýmka a Tajné rituály indiánů Siouxů*. Nicholasův život se odrazil i ve filmu *Yes We Can*. Lidé z tohoto okruhu se domnívali, že Elk zvolil katolickou víru jen naoko, pragmaticky, což vyvozovali z jeho vytrženého výroku „děti musejí žít v tomto světě“. Tvrdí také, že své dceři Lucy řekl krátce před smrtí, že jediné náboženství, jemuž důvěřuje, je náboženství dýmky. Pak by jeho život víry byl show, ale trvající desetiletí? Tady je zřejmě přání otcem přesvědčení. Pro lidi zajímaví se o šamanismus a dnes často i New Age je konverze ke katolictví nepřijemná, medicinman by podle nich měl být duchovně dále, mít vyšší pojetí než rigidní náboženství. Krátce před svou smrtí ale Nicholas řekl opakovaně rodině a mnoha přátelům, jak je vděčný Bohu za tu milost, že smí zemřít jako jeho služebník. Podle tradice jeho národa je duše člověka souzena po smrti, a pokud je uznána za

hodnu, pokračuje po Mléčné dráze až do „země mnoha příbytků“. (To nám rezonuje s Písmem.) Tu noc po jeho smrti téměř všichni nekřesťané i křesťané, indiáni i jezuité hleděli na nebe. Podle svědectví byly na nebi jedinečné světelné úkazy jako polární záře. Jeden jezuita je popsal: „Nebeské představení... druh oslavy. Starý Nick dostal svou odměnu a nechal nám znamení.“

Nicholas se vyznačoval pokorou, svatou odvahou a tím, že dokázal dát do pozadí vlastní ego, tak ho vnímalo jeho okolí. Diecéze v Rapid City proto požádala o proces k beatifikaci a probíhá informativní šetření.

Otázky a podněty k zamyšlení:

- ★ Jak si vážím vlastní kultury a tradic? Znáám je?
- ★ Vážím si i ostatních kultur? Víím, že Bůh je Otcem všech, Stvořitelem všech? Víím, že vše opravdu dobré a krásné pochází v kterékoli kultuře nepřímo od Ducha Svatého, Pána a Dárce života?
- ★ Možná jsme byli pokřtění jako malé děti, ale... jsme vděční za milost, že můžeme žít a zemřít jako služebníci Boha?

Šedivá paní s papežským řádem

Marie RIEGROVÁ, roz. Palacká

18. 4. 1833 – 29. 3. 1891 (Boží hod velikonoční)

Marie byla dcerou „otce národa“ Františka Palackého. O něm jistě víme, ji neznáme. A přesto je to velká hrdinka milosrdenství. Palacký si vzal po dlouhém boji Terezii, dceru velmi bohatého advokáta Měchury, vychovanou německy. I s manželem si později psala německy, česky to neuměla. Terezie byla katolička, František evangelík.

Maminka Terezie byla živá, společenská, vtipná, ale stále postonávající. Trpěla více chorobami, hlavní byla srdeční vada, kterou zdělila i dcera. Mária byla naopak už od dětství vážná, uzavřenější, přemýšlivá a s hlubokým citem. Ačkoliv byla nejprve vychovávána po německu, brzy se stala vlastenkou, silněji nežli matka. Roli v tom jistě hrál obdiv otce. Už v dětství doprovázela svou nemocnou matku na pobytech v cizině, zejména v Itálii a ve Francii. Mluvila dokonale francouzsky, četla v několika jazycích a doplňovala si tak vzdělání. Byla katoličkou jako její matka. Na všechny ženy z rodiny Palackého působilo tehdejší učení P. Bernarda Bolzana, kněze, filosofa. Přebíraly jeho mravní zásady, smysl pro povinnost, hledání smyslu života v práci pro bližní. Mária vyznává v mládí svůj smysl života v dopise: „Šťěstí své přeji sobě jen hledati v štěstí druhých!“ Bolzanovo heslo ale bylo trochu jiné: „Být šťastný a druhé dělat šťastnými.“ Od dětství melancholická povaha Mária se i tu projevila. Už v mládí byl zaznamenán na portrétech v jejích očích hluboký smutek.

Ladislav Rieger se musel slečně Marii dlouho dvořit, a to za pomoci její matky, než ve 20 letech svolila k sňatku, ale i po svatbě se cítila jako „bylinka vytržená ze země“. Přerod byl pro ni těžký. A přece z toho vyrostlo krásné, harmonické, pevné manželství, plné úcty, lásky a něhy. Už v době dvoření a pak v manželství, jakmile manželé nebyli spolu, si psávali, ne-li denně, tak aspoň ob den, takže jejich korespondence má tři tisíce dopisů. Za její smrtelné nemoci dopisoval sám manžel její deník, když už to Marie nedokázala.

První roky žila Marie hlavně pro rodinu. Starala se o nemocnou matku a tchyni, o děti, měla tři – dvě dcery a syna. (Dcera Marie Červinková se stala spisovatelkou,

libretistkou Dvořákových oper Dimitrij a Jakobín; syn se stal právníkem, druhá dcera byla aktivní v ženském hnutí a napsala Bolzanův životopis.) Starala se také o rodinný statek v Suchdole u Benešova. Povzbuzovala svého manžela v jeho práci, hlavně pomáhala při práci na prvním českém slovníku naučném, kde se starala o vše kolem financí a dělala i korektury.

V roce 1860 vstoupil manžel odvážně do politiky memorandem podaným přímo císaři, což byl riskantní počín. Marie byla tehdy potřetí těhotná, matka byla už těžce nemocná a téhož roku jí zemřela v náručí, přesto podporovala svého manžela a dodávala mu odvalu. Překonala pro dobrou věc svou melancholickou povahu a strach, ale po tomto těžkém roce se nervově zhroutila a už nikdy se úplně nevzpamatovala. Mohla jako jiné paní z vyšší společnosti zůstat odpočívat, churavět, ale Marie na to nedbala a dalších 30 let rozvíjela nesmírné aktivity zejména v charitativní oblasti. Pro ni děláni bylo lék – a zároveň byla nadměrná práce spolu se srdeční vadou příčinou smrti, jak konstatoval i lékař.

V charitativní činnosti se paní Marie zabývala hlavně dvěma oblastmi: vzděláním dívek a péčí o chudé děti. Pro vzdělání dívek vstoupila i do skomírajícího spolku dam a dívek sv. Ludmily a snažila se ho oživit. Podařilo se jí 1865 zahájit kurzy pro dívky, avšak vyučené dívky (různá umělecká řemesla, obchodní účetní) nesehnaly práci s výjimkou švadlen. Znovu se pokusila o dívčí průmyslovou školu podle francouzského vzoru se základem výroby a prodeje, první školu svého druhu ve střední Evropě. Ta byla úspěšnější, ale snažila se ji udržet přes řevnivost starých členek spolku sv. Ludmily, nehleděla na jejich hašteření, ale na cíl. Nakonec ale škola byla zrušena. Opakovaný neúspěch Marii neodradil, nehledala pocty, úspěch, ale dobro. Nehleděla na sebe. Bez zatrpklosti byla později členkou dozorčí komise u Vyšší dívčí školy a publikovala odborné články i pomáhala vskrytu radou.

Hlavní byla ale oblast péče o chudinu, zejména děti. Marie, která začala kolem roku 1864 navštěvovat byty chudiny na pražské periferii, zažila šok. Bída materiální i morální, alkoholismus, špína, deset lidí v jedné místnosti, podvýživa, zanedbané děti, i ty nejmenší. Šok nevedl k odvrácení se, ale naopak ke konverzi – k proměně celého života v milosrdenství. Vzdala se svých zálib, hudby, malování, společenských styků i četby pro zábavu. Odložila šperky, líčidla, snažila se osobně zbavit luxusu, oblékala se střídavě tmavě, odtud a od jejích předčasných šedin přezdívka šedivá paní. Denně navštívila někdy až třicet domácností. Blázen milosrdenství. Ale už to jinak nešlo. Věděla, že nemůže pomoci všem. Přednost proto dostaly děti. Poučila se z odborné literatury a v pokročilejší Francii. Místo opatroven či německých dětských zahrádek

zavedla mateřské školy (název podle Komenského) a prosadila do nich jiný typ péče a ženský personál!, který se zaučil ve Francii. Ženy – úplně novum. První mateřinka byla otevřena u sv. Jakuba 1869 a pak vznikaly další. Komitét dam, v němž pracovala nejvíc, se staral o veškerý dozor, finance apod. Pracovala v něm nejvíc a povzbuzovala ostatní k velkodušnosti.

Dalším krokem byly jesle – zařízení pro děti od 1 roku, a některé i od půl roku, které tehdy zachránilo mnoho dětských životů. Nebyly žádné sociální dávky a chudé ženy musely prostě brzy po porodu zase pracovat. Mnoho malých dětí umíralo na nedostatečnou péči. Podařilo se jí také získat magistrát pro to, aby na oslavu narození potomka korunního prince místo oslav byl zřízen fond pro chudé novorozence. Princ Rudolf se nezlobil. ☺ Atd. atd. Pracovala nejen organizačně a duševně, ale i manuálně, šila až dvě stě oblečků pro děti ročně, pletla i na procházkách a říkala, že by ji život bez práce netěšil. Sama také šila výbavu pro dcery. Věnovala se nadále řízení statku a při hrozící rodinné finanční krizi zařídila vše potřebné.

Zvláštní zájem věnovala národní sbírce pro výstavbu nového chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Karlíně, kde byla tichou hybnou silou v pozadí. Za toto dílo dostala papežský řád. Za ostatní asi řád milosrdenství v nebi, vždyť blahoslavení milosrdní...

Zemřela zcela vyčerpaná na zděděnou srdeční vadu – v Itálii, kde se měla uzdravit, na Boží hod velikonoční 29. 3. 1891.

Vzpomínaly na ni vděčně tisíce chudých rodin. Kdo o ní dnes ví? Hold jí vzdal i Josef Veselý v Toulkách naší minulosti (1050 schůzka). O dobročinných dámách se už dnes nic neví, byť to byla tak velká kapitola křesťanské historie. Komunistům se charita a skutečně dobročinné dámy nehodily do krámu, ale proč nám ne? Nebudeme potřebovat takové vzory?

Otázky a podněty k zamyšlení:

- ✦ Co mne zajímá na české historii? A na historii církve?
- ✦ Dotkla se někdy bída mého srdce? Co se stalo?
- ✦ Jak snáším „hašteření“ apod. v církevních spolcích, neodrazuje mne to od služby?
- ✦ A hlavně: Dílo šedivé paní by slušelo hyperaktivní optimistické extrovertce, nikoliv melancholičce. Ukazuje tak, že i přes svá povahová omezení můžeme konat dobro, když myslíme na cíl, ne na pochvalu a na to, jak nás vidí druzí, když pracujeme pro Boha a pro druhé.
- ✦ Blahoslavení milosrdní... co můžeme, jaký kousíček udělat my? V čem se oprostít od pohledu druhých?

Rodina a duchovní povolání aneb o kněžích a květináčích

„Žeň je velká, dělníků málo. Proste proto Pána žně, ať vyšle dělníky na svou žeň!“

(Mt 9,37b–38)

Znáte žitý blud „mělismu“? Že ne? A co toto: církev by měla poslat kněze tam a tam; biskup by nám tu měl dát kněze, a ne jen aby dojížděl (vždycky posledních pár set let tu byl!); tak staří kněží by už vůbec neměli být ve farnosti, jak k tomu přijdeme (dále JTP), mít takového; tak mladý by měl být několik let kaplanem u někoho, ne sám u nás JTP; neumí zpívat JTP; je alergik a my prý nemůžeme zdobit kytkami – ať ho dají mimo lidi JTP; není zdravý, nedokáže ani hrát fotbal s kluky JTP; neumí to s dětmi JTP; neumí to se starými JTP, (doplň mládeží, ženami, rodinami, prostými, inteligentními...) JTP; káže moc krátce, moc dlouze, učeně, nezajímavě, novátorsky atd. JTP; kněz by měl také nějak reprezentativně vypadat JTP; moc se strojí JTP; měl by rozhýbat farnost JTP, neměl by nic měnit a rušit nás JTP; měl by rozumět světu, ekonomice JTP, měl by stavět, opravovat JTP; neměl by být jak technický administrátor, ale kněz JTP; měl by chodit s kolárkem, neměl by chodit s kolárkem JTP, měl by tančit na plese lidovců, neměl by tančit atd. donekonečna. Prosím, vybrala jsem jen to, co jsem sama slyšela! A to ne perly typu „měli by zakázat řeholní kněze a všichni do farností“ (od vysokoškoláka). Zajímavé je, že jsem nikdy dosud neslyšela: „měl by se víc modlit“, ale naopak už jsem slyšela, že by se neměl tolik modlit a měl by pak víc času – „knězi stačí přece mše a ten breviář, nač ještě chodí adorovat!“ Chudák sv. Vianney, JTP farnost arská.

V tomto pojetí kněz je:

a) superman ze sci-fi: jednička v oboru managementu, techniky, ekonomie, řečnictví, pedagogiky, psychologie, teologie, dodej, co chceš, ale přitom lidský, prostý;

b) měl by být jak chameleon, přizpůsobit se na všechny strany – asi by měl být jaksi víc než Ježíš, ten se totiž nepřizpůsobil všem. Měl by chápat všechny, nikoho neodsuzovat, nic nevyžadovat – tedy aspoň ne po nás, po druhých možná ano. Tedy by se měl řídit Ježíšovým „ani já tě neodsoudím“, ale rozhodně už nedodat Ježíšovo „Jdi a už nehřeš!“;

c) takové kněze by měl biskup nějak klonovat a mít jich dostatek. „Co s tím dělá, že nejsou!“

(dokonce jsem se tento upřímný výrok dozvěděla i na jiné než kněze – katolické dětské psychiatry: co s tím dělají biskupové, že nejsou?!). Hezký obrázek třeba od Renčina by byl biskup ve skleníku s květináči, v nichž rostou stejní kněží a on jednoho právě řízkuje... škoda, že neumím kreslit. Třeba to někdo z Vás zvládne.

K JTP pak přistupuje ještě „máme na to přece právo, nárok“ a vědomý či nevědomý přístup náboženského konzumu, máme náboženské potřeby (i jiné), tak nám je, církvi, plň, od toho tu přece jsi, ne!? To, že je tu církev především, aby nás vedla po cestě života ke spáse, se považuje za fanatismus.

Tak a teď čelní střet s realitou. Snad se nám zdá, že je kněží dost? Ještě dost? Nebudu vypisovat čísla, kdo chce, si je najde. Zkusme si jen představit rok 2017, kdy je v olomoucké diecézi vysvěcen jeden! Nový kněz – myslíte, že z kněžské služby odešel smrtí, pro nemoc, do civilu za ten rok jen jeden? Myslíte, že „bohaté“ ročníky třeba s 5–7 novokněžími přehluší kněžskou „úmrtnost“? Proč nejsou kněží?

Kněží nerostou v květináčích, ale v rodině a jsou samozřejmě součástí současné církve a společnosti. To ovlivňuje povolání.

O společnosti si řekneme jen bodově. Je jistě těžší rozhodnout se pro kněžství v společnosti, kde je nadbytek možností, v společnosti zvané easy society (co je snadné a rychlé, je dobré, co není snadné a rychlé, je špatně a nelze to vyžadovat), ve společnosti, kde je na piedestalu seberealizace (dle Frankla maskovací slovo pro egoismus), ve společnosti se stále větším podílem nezralých osobností neschopných trvalého závazku, kontinuity a s rostoucím podílem narcistických rysů. K tomu přistupuje zkreslené pojetí lidské sexuality a svobody. Atd. atd. Ale tato společnost je svět, kam jsme posláni, a má v sobě i mnoho dobrého.

Duch světa samozřejmě ovlivňuje i církve – a nás, tedy i rodiny, z nichž by mohli vyrůst kněží. Dovolte citát z *Pastores dabo vobis* Jana Pavla II.: Křesťané „subjektivně přitakávají pouze tomu, co se jim líbí a co nepřekáží jejich vlastním zvyklostem ... stále rozšířenější fenomén částečné a podmíněné příslušnosti k církvi, který negativně ovlivňuje vznik nových kněžských povolání, sebevědomí kněze a jeho službu ve společenství“.

Pojďme ale k rodině!

Co v rodině, katolické rodině, brání a co naopak podporuje vznik a rozvoj kněžských a obecně duchovních povolání (k řeholnímu, zasvěcenému životu)?

Co je překážkou, brzdou:

- a. Život podle ducha světa.
- b. Víra jen jako tradice nebo jen jako subjektivní výběr, bez hloubky a dopadu na život.
- c. Chybění modlitby v rodině – jak společné, tak osobní.
- d. Vztah a přístup ke kněžím – stálá kritika, nadměrné požadavky. Pojetí nedělní mše sv. jako vystoupení kněze-herce, kterého zkritizujeme a rozebereme. To přítomné syny určitě může motivovat k povolání, kde budou každou neděli rozcupováni v mnoha domácnostech jako nemožní, trapní atd. Výrazné kritiky typu „mělismu“. Nezájem o spolupráci s kněžími. Řešení problémů s knězem ihned stížnostmi na něj u biskupa a žádostmi o přeložení. Podezíravé řeči na téma kněžství, celibátu. Prohlašování života v celibátu za nemožné, bez dodatku, že lidsky možná nemožné, ale s Bohem ano.
Neúcta ke kněžství obecně, neúcta k učitelskému úřadu církve. Nezdравá kritika a „mělismus“ na biskupy a papeže. Souhlas a nadšení, jen když řeknou (nebo si myslíme, že řekli) něco, s čím MY souhlasíme.
- e. Chybění modlitby za kněze, za kněžská povolání.
- f. Přístup k dětem jako k něčemu, co nám patří – narýsování jejich kariéry, života.
- g. Jedináček – upnutí se na něj. Řeči o knězi či budoucím knězi, co to udělal svým rodičům, je sobec, nebudou mít vnoučata...

Co naopak mohou rodiny udělat pro kněžská a duchovní povolání:

- a. Více dětí – kde to lze s možností dobré výchovy.
- b. Přijetí každého dítěte jako daru od Pána, které je nám svěřeno do péče, ale není náš majetek, neurčujeme mu život.
- c. Výchova s bezpodmínečnou láskou, ale s hranicemi, s nároky, zodpovědností. Výchova ke službě.
- d. Podpora služby a dobrovolnictví – skaut, ministrování, služba ve farnosti, jiné.
- e. Příklad života rodičů – z víry.
- f. Modlitba v rodině a příklad modlitby rodičů.
- g. Vztah rodičů ke kněžím a zasvěceným sestrám, bratřím: Úcta ke kněžství jako k úžasnému daru a milosti pro církev, oceňování kněžství nejen pro viditelné

úspěchy. Neučinit kněze snadným terčem kritiky, ale oprávněnou konstruktivní kritiku ano. Pokud nám ujede zbytečná negativní kritika, vyvážit ji pak společnou modlitbou za kněze a přiznáním své chyby. Konstruktivní kritika znamená i zajít za knězem a mluvit s ním, nikoliv pomluvy. Snaha o spolupráci a pomoc kněžím. Oceňování kněžské služby před dětmi. Vyprávění o kněžích, kteří nás ovlivnili i jiné (stejně tak řeholní sestry).

- h. Modlitba za kněze a za kněžská povolání a duchovní v rodině – společná a vytrvalá. Učinit ji součástí modliteb rodiny, nejen v týdnu těchto modliteb v lednu, ale je dobré tento týden využít. Je možné využít první čtvrtek v měsíci – býval za kněze nebo vůbec čtvrtek či neděli, sobotu večer.
- i. Osobní a společná modlitba rodičů, prarodičů za kněžská povolání – vytrvalá a s vědomím, že Pán může povolání i z této rodiny. Prosba o milost tohoto daru.
- j. Nebát se prosit o milost daru duchovního povolání! Jan Pavel II. zdůrazňuje v *Pastores dabo vobis*, že „není třeba se bát, že jejich svoboda je zpochybňována a omezována“. Někdy se taaak bojíme, abychom ani modlitbou, ani ničím neovlivnili svobodu dítěte, že je vlastně modlitba i řeč o kněžství tabu, slepá skvrna – a dítě to pocítí, že to není pro rodiče ani možnost.
- k. Podpořit modlitbu za kněžská povolání postem – nejen za dar milosti v rodině, vůbec za kněžská povolání.
- l. Nebát se mluvit s dětmi pozitivně o volbě povolání, když dorůstají. Ne „chci, chtěl bych“, abys byl knězem, ale „pokud by Tě Pán volal, tak...“ Syn by měl cítit a vědět, že pro rodiče je to možnost a že se nemusí bát a podpoří ho.
- m. Umožnit dětem a podpořit je v setkávání s dobrými kněžími, vzory – centra mládeže, jiné akce, stejně tak se sestrami.

Příklad:

1. Biskup Josef Nuzík, z rodiny věřící, z 11 dětí, tatínek se modlil a postil za milost kněžského povolání v rodině, což ale děti nevěděly.
2. Řeholní kněz X, konvertita – v rodině se modlila jedna vzdálenější příbuzná.
3. Bl. Tovini – advokát, ženatý, založil noční adorace pro muže a modlili se. Jeho synovec a kmotřenec se stal knězem a je blahoslaven před strýčkem. Po Tovinim převzal adorace jeho přítel a jakoby žák Montini, otec papeže Pavla VI.
4. Mnoho dalších manželů kandidátů svatosti – Bernardini, Amendolagine, Balmori, Casolani, bl. Quattrocchi, sv. Martinovi atd.

Cvičení 1:

Představte si, prosím, že Vám syn nebo vnuk sdělí, že jde do semináře, či dcera, vnučka do kláštera:

Co asi budete cítit za emoci? Radost, vděčnost, hrdost, úžas, smutek, lítost, vztek, starost, obavy, strach, žárlivost na Boha a církvev, jiné?

A jaká bude Vaše reakce na toto sdělení?

Snaha mu to rozmluvit, odpor, rezolutní zákaz, výhrůžky – jen přes mou mrtvolu, budete to respektovat, ale nepodpoříte, budete o tom chtít mluvit, rozebrat to, podpoříte, či budete reagovat jinak?

(Převzato z dotazníku Mgr. Markéty Jungové v její diplomové práci a doplněno z praxe.)

Cvičení 2:

Jak mluvíme o kněžích? O kněžství? Co na tom mohu změnit?

Cvičení 3:

Modlím se za kněze a za kněžská povolání? Jak? Kdy? – Co mohu změnit? Co třeba senioři – „adoptovat“ si na dálku někoho, koho Bůh volá – a já ho neznám. Svými modlitbami můžete podepřít v boji kolem povolání. Růženec je zbraň i zde. Lze se zapojit i do společenství, např. Služebníci Ježíšova Velekněžského Srdce.

Cvičení 4:

Jsem ochoten a schopen se modlit za milost duchovního povolání pro děti, vnuky, pro širokou rodinu, farnost? Jsem ochoten spojit modlitbu se sebezáporem, s postem – nemusí být od jídla, ale může? Za kolika povoláními jsou sepjaté ruce nějaké pratety, staříčka, té staré panny odnaproti... mnohdy za konverzí k víře, a pak povolání.

Tak co s tím? S problémem kněžských povolání?

Pán to „jako by trošku“ vložil do našich dlaní, viz Mt 9,38 a „Proste a bude vám dáno“ (Mt 7,7) a „nic nemáte, protože neprosíte“ (Jak 4,2b).

Prosíme? Skutečně, nebo jen tak někdy, mimochodem, formálně? Prosíme o kněze skutečně, opravdově jako o skutečně životní záležitosti? Jak by prosil zemědělec, kdyby šlo o zničení úrody při žních? Jak prosíme, když jde o život, něco důležitého v životě? Prosíme tak o nové kněze? Není to životně důležité?

Ale také je psáno: „Prosíte sice, ale nedostáváte, protože prosíte nedobře; jde vám o vaše vlastní vášně.“ (Jak 4,3) To znamená třeba, že prosíme o nové kněze, ale jen ať se to nedotkne nás, naší rodiny. Prosíme jen z důvodu sebe sama, ať tu mám dobrého kněze, ale nejde nám o celou církev. Neprosíme skutečně v Ježíšově jménu pro slávu Boha a dobro druhých, s důvěrou v Něho.

Církev, všichni potřebujeme kněze, dobré a svaté kněze, zasvěcené sestry a bratry. Jistě potřebujeme zasvěcené sestry a bratry, velkodušně se dávající na tento úmysl.

Ale potřebujeme stejně modlící se rodiče a prarodiče, modlící se seniory a laiky. Potřebujeme laiky, kterých se dotklo Ježíšovo: „Proste tedy Pána žně“ a kteří se modlí, postí a obětují v modlitbě za kněze a nová povolání.

Několik myšlenek rodičů na závěr:

„Moje děti jsou moje koruna a moje poklady. Kdybych jen mohl vysvětlit a dát pocítit všem matkám na světě, jaký je to dar, jaká velká milost mít děti a mít duchovní povolání ve své rodině. Vždy jsem si přál, aby moje děti dobře pracovaly pro svět, pro slávu Boží. Jsem rád, že mám hodně dětí, ale byl bych rád, aby i ostatní měli děti kněze, misionáře.“ ct. Sergio Bernardini, otec 13 dětí, tři zemřely malé, dva synové se stali kněžími (a jeden pak biskupem), šest dcer řádovými sestrami. Adoptovali na dálku afrického seminaristu, který se stal později biskupem.

„Bůh tě nám jen půjčil. Chci mu tě vrátit jako dobrého milujícího člověka.“ SB Agnes Casolani své jediné dceři, která se stala řádovou sestrou.

„V jakýchkoliv podmínkách a v jakémkoliv životním stavu vždy máš hledat to, co slouží pro nebe. Jen Bůh ví, zda je pro koho vhodnější kněžský nebo laický stav, a to musíme nechat na Něm.“ SB Lelia Amedolagine synovi řeholnímu knězi po vstupu do řehole.

Modlitba sv. Jana Pavla II. za povolání ke kněžství a k zasvěcenému životu

Svatý Otče,
Věčný prameni existence a lásky,
který ukazuješ svou slávu v živém člověku
a dáváš do jeho srdce semeno svého povolání,
učíš, aby se nestalo, že by si někdo kvůli naší nedbalosti
neuvědomil tento dar nebo aby ho ztratil,
ale aby všichni mohli kráčet k uskutečnění tvé lásky s opravdovou velkodušností.

Pane Ježíši,
který jsi na svém putování po cestách Palestiny
vyvolil a povolal apoštoly a svěřil jim úkol hlásat evangelium,
pást věřící a slavit božskou liturgií,
dej, aby také dnes nechyběli tvé církvi četní a svatí kněží,
kteří by nesli všem plody tvé smrti a tvého vzkříšení.

Duchu Svatý,
který posvěcuješ církev stálým udílením svých darů,
vlož do srdce povolání k zasvěcenému životu
hlubokou a mocnou vášeň pro Království,
aby velkodušným a bezvýhradným „Ano“
postavili svůj život do služeb evangelia.

Nejsvětější Panno,
ty ses bez váhání nabídla Všemohoucímu
k uskutečnění jeho plánu spásy,
vlévej důvěru do srdcí mladých,
aby z nich byli vždy horliví pastýři,
kteří by vedli křesťanský lid po cestě života
a zasvěcené duše, které by dokázaly
v čistotě, chudobě a v poslušnosti vydávat svědectví
o osvobozující přítomnosti tvého vzkříšeného Syna.
Amen.

Vydalo

Centrum pro rodinu
Arcibiskupství olomouckého

Určeno pro vnitřní potřebu.
Neprodejné.